Ազգ
Azg
armenian daily

8 ՅՈՒԼԻՍ 1994, ՈՒՐԲԱԹ # 128 (631)

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.
LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945
OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS
Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոստովի պահեստներից
ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՅՔ
ուղիղ հասցեատիրոջը՝ ծովով եւ ինքնաթիռով

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Նախկին ԽՍՀՄ ժողովուրդները իրավունք ունեն միավորվելու...»

ԱՆԺԵԼԱ-ԴԻ ԹՈՒՆՀԱՅԱՆ. ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը կարծում է, որ այդպիսի միությունը չի սպառնա ոչ մերձբալթյան երկրների, ոչ Եվրոպայի, ոչ ԱՄՆ-ի շահերին, եթե որոշումը ընդունվի «հիրավի կամավոր եւ արտահայտի բոլոր ազգերի կամքը»: Այս միտքը վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում Բիլ Քլինթոնն արտահայտում է երրորդ անգամ. Բոննում՝ «Զյուդդոյչե Ցայտունգ» թերթին տված հարցազրույցում, Ռիգայում եւ վերջապես, Սպիտակ տանը՝ Մեծ Յոթնյակի նեապոլյան հանդիպումից առաջ կազմակերպված ճամփո ասուլիսում, «Իզվեստիա» թերթի թղթակցին տրված պատասխանում: Այսպիսով, վերջին շրջանում պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական շրջանակներում քննարկվող ԽՍՀՄ պետությունների վերամիավորման հարցը, կարծում ենք, թեւակոխում է զարգացման նոր փուլ:

Գաղափարը նոր չէ: Անցած երկու տարիների ընթացքում, աշխատանքի բերումով մասնակցելով ԱՊՀ գործընթացներին, բազմիցս նշել ենք, որ անդամ-պետությունների փորձագետների մեծ մասը ԱՊՀ-ն համարելով փոխշահավետ համագործակցության առայժմ միակ հնարավորությունը այդ երկրների համար, այնուամենայնիվ ընդունում էին դրա հիմնական թերությունը՝ այն է, ծեծված համաձայնությունների եւ ստորագրված պայմանագրերի իրականացման եւ վերահսկման իրական մեխանիզմների բացակայությունը: Այս առումով, նրանք հանգում էին ավելի սերտ միության անհրաժեշտությանը: Նոր չէ նաեւ «եվրասիական միության» Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւի առաջարկը: Այն, նախնական ձեւով, առաջ քաշվեց դեռեւս Միխայիլ Գորբաչովի օրով: Սակայն երկու դեպքում էլ հարցի քննարկումները նախորդ ժամանակաշրջանում խոչընդոտվում էր լուրջ տարաձայնություններով, որոնք պայմանավորված էին երկու հանգամանքով. Առաջինը, որ համապատասխան մեխանիզմների ստեղծումը ենթադրում էր վերպետական մարմինների եւ կենտրոնի ձեւավորում, որը Արեւմուտքի կողմից կարող էր ընկալվել որպես ԽՍՀՄ վերականգնման միտում եւ հանգեցնել ցուցաբերվող օգնության դադարեցման ու հարաբերությունների վատթարացման: Երկրորդ, որ առանձին անդամ պետություններում ինքնիշխանության որոշակի կորստի մտայնությունը գերիշխում էր ակնհայտ տնտեսական շահերին եւ հանգեցնում դիմադրության նշված մեխանիզմների ստեղծման վերաբերյալ որոշումները քննարկելիս:

Կարծում ենք, որ տնտեսական որոշակի գործընթացները, ինչպես նաեւ իրադարձությունների զարգացումը Վրաստանում, Ուկրաինայում եւ Բելառուսում անհրաժեշտ եւ հնարավոր դարձրին անդրադարձը նշված խնդիրներին: Իսկ «եվրասիական միության» նախագիծը ՄԱԿ-ում որպես պաշտոնական փաստաթուղթ տարածելը եւ այն ԱՊՀ ղեկավար մարմինների առաջիկա սեպտեմբերին կայանալիք գագաթաժողովում քննարկելու մասին որոշումը փաստորեն յուրօրինակ փորձաքննության ներկայացրին գաղափարը՝ արեւմտյան տերությունների վերաբերմունքը ճշտելու առումով:

Եվ, ինչ: Բիլ Քլինթոնը արտահայտվեց եւ խոսք առողջի: Հերթը մյուսներինն է: Իսկ երբ Արեւմուտքը համաձայն է, մնում ենք մենք...

Ինչեւէ, սպասենք մինչեւ սեպտեմբեր եւ գուցե մեզ էլ կհաջողվի արտահայտել մեր «կամավոր» կամքը:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ադրբեջանցիները ավերում են քրիստոնեական հուշարձանները

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 7 ՀՈՒԼԻՍ: Ղարաբաղյան ճակատներում անդորրը պահպանվում է: Ըստ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի, այսօր առավոտյան կարճատեւ գնդակոծության են ենթարկվել Մարտակերտի եւ Աղդամի շրջանների դիրքերը: Տուժածներ չկան: Միաժամանակ ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, Ադրբեջանի իշխանությունները շարունակում են վերաբնակեցնել Ղարաբաղի բռնազավթված տարածքների հայկական բնակավայրերը: Տասնյակ ադրբեջանցի վերաբնակներ [illegible] բնակություն են հաստատել Շահումյանի շրջանի հայկական եւ ռուսական գյուղեր Մանաշիդ, Կարաչինար, Էրքեջ, Շահումյան եւ Ռուսական Բորիսներ: Ադրբեջանի ժողովրդագրական տեղաշարժին զուգահեռ ուղեկցվում է քրիստոնեական մշակույթի հուշարձանների 4-13 դարերում կառուցված հայկական վանքերի ոչնչացմամբ:

Ռուսական Բորիսներ գյուղում ադրբեջանցիները արշավել ու ավերել են ռուսական հին գերեզմանոցը: Այրված հողի մարտավարությունը, որը դարձել է Ադրբեջանի պետական քաղաքականություն, չի շրջանցում նաեւ Մարտակերտի շրջանը:

Փաստորեն հողին են հավասարեցվել Մեհմանա, Յարմջա, Կարմիրավան, Թալիշ եւ Չայլու գյուղերը, որտեղ ադրբեջանցի հրոսակները առավել եռանդով ոչնչացրել են միջնադարյան եկեղեցիները ու հուշարձանները:

ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի նախնական հաշվարկների համաձայն, վերջերս ղարաբաղյան բանակի կողմից ազատագրված բնակավայրերի վերականգնումը ԼՂՀ կառավարության համար կարժենա 20 միլիոն ամերիկյան դոլլար:

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Հրդեհվեց «Նոր օր» թերթի խմբագրատունը

Այս ամսվա վաս, շատ վաս լուր ստացվեց Լոս Անջելես գործուղված մեր թղթակցից՝ հրդեհվել է «Նոր օր» պաշտոնաթերթի խմբագրատունը: 72 տարեկան վաստակաշատ թերթին, նրա հավատավոր ընթերցողներին (մեծամասամբ Հայաստանից արտագաղթած լսարանին), ամփոփվող եւ ընդլայնվող հայկական մամուլին ծանրագույն հարված է հասցվել: Սակայն հույս ունենք, որ ՌԱԿ Մ. Նահանգների Արեւմտյան շրջանի վարչությունը, խմբագրակազմը, թերթի բարեկամներն իրենց մեջ ուժ կգտնեն շատ կարճ կարգով վերականգնելու վնասը, կկրկնեն հոգեւոր սնունդ տալու ընթերցողներին: Պինդ կացեք «Նոր օր»:

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ. Աշխարհի ֆուտբոլի առաջնությունից հերթական ռեպորտաժների առանձնում զբաղված եւ ցավալի լուրը Լոս Անջելեսի ՌԱԿ պաշտոնաթերթի «Նոր օր» եռօրյայի խմբագրատան հրդեհն է: Արդեն գրեթե մեկ ամիս է, ինչ գտնվում եմ ԱՄՆ-ում եւ իմ աշխատանքային օրերն ամբողջությամբ կազմակերպել է «Նոր օր»: Այստեղ ինձ օգնում են բարեկամության հարցերում, այստեղ են հասկացել: Ամեն օր լինելով Փասադենայի «Ռոզ Բոուլ» մարզադաշտի մամուլի կենտրոնում, որը գլխավորն է աշխարհի առաջնությունում, հարուստ ու բարձ նյութերով վերադառնում եմ «Նոր օր», (այն նույնպես գտնվում է Փասադենայում), խմբագրությունում պատրաստում հերթական ռեպորտաժը եւ ֆաքսով ուղարկում Երեւան:

Տես ♦ էջ 7

Խստացված հսկողություն Յոթնյակի հանդիպման նախօրյակին

ՆԵԱՊՈԼ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իտալիայի հարավային մայրաքաղաքը լարված սպասման մեջ է: Գագաթաժողովի պաշտոնական բացման արարողությունը [illegible] նկատելիորեն ուժեղացվում են անվտանգության միջոցառումները: Ծովափնյա [illegible] զինված պահակների վրա մոտ մեկ տասնյակ անցորդների ստուգումը հանձինս չի բավարարում, եւ խուզարկուները [illegible] ստուգում: Ծովափնյա ճեմափողոցում, որը տանում է դեպի [illegible] պալատ, ոստիկաններ են կանգնած յուրաքանչյուր 50 մետրի վրա: Պահեստ Նեապոլի ծոցը լի էր նավակներով, մոտորանավերով, զբոսանավերով, իսկ այսօր դրա ջինջ ջրերում խարսխված են ռազմական նավեր, որոնք Ադրիատիկից [illegible] են Սարդինիայի, Սիցիլիայի եւ մյուս միջերկրածովյան կղզիների հետ: Ծոցի հատակը ջրատակ հսկողության տակ են պահում ջրասուզակները: Նեապոլի մոտ գտնվող ՆԱՏՕ-ի ռազմածովային ուժերի հրամանատարությունում զինծառայողներին արձակուրդ չեն արձակում, նավ մանավանդ գտնվում են բարձր մակարդակում: Անվտանգության տեղական ծառայությունը համալրվել է բանակային ստորաբաժանումներով: Վերջին տեղեկությունների համաձայն, հարավում կան քաղաքացիական հագուստով մոտ 3000 գործակալներ:

Գորբաչովը վերադառնում է: Միջազգային ֆրանսիական ռադիոն [illegible] է, որ Միխայիլ Գորբաչովը վերադառնում է քաղաքական ասպարեզ: Ըստ ռադիոյի, նա վերջերս հայտարարել է, որ առաջադրելու է իր թեկնածությունը Ռուսաստանի Դաշնության նախագահական ընտրություններում, որոնք կայանալու են 1996 թվին:

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ

«Հունաստանն ինքն է ահաբեկչության զոհ»

ԱԹԵՆՔ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հունաստանի ձայն» ռադիոկայանի հուլիսի 6-ի հաղորդման համաձայն, Թուրքիայի [illegible] զուտ դիվանագիտական փոխվեց, եւ Անկարայում Թուրքիայի դեսպանության խորհրդականի հրավիրման ժամանակ, Աթենքում Թուրքիայի դեսպանը Հունաստանին մեղադրեց հունա-թուրքական հարաբերություններում [illegible] եւ ահաբեկչությունը սատարելու մեջ: Հունաստանի կառավարության ներկայացուցիչ Վենիզելոսը այդ մեղադրանքը բնութագրեց որպես անընդունելի եւ անհիմն, ավելացնելով, որ Հունաստանն ինքն է ահաբեկչության զոհ, եւ նա իրենից կախված ամեն ինչ անում է երկրի ներսում եւ միջազգային ծավալով ահաբեկչությունը կանխելու համար:

ՏԱՄԱՆՈՍ

Ռուսական զորքերը մտան Կոդորի կիրճ

ՍՈՒԽՈՒՄԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր առավոտյան զրահատեխնիկայով դեպի Կոդորի կիրճ շարժվեց ռուսական խաղաղարար ուժերի հետախուզական ջոկատը, որի կազմում կան ՄԱԿ-ի դիտորդներ: Ստորաբաժանման խնդիրն է վերահսկել այն վայրը, որտեղ վերջերս հաճախ տեղի են ունենում փոխհրաձգություններ եւ զինված սադրանքներ: «Ռուսական զորքերը պատրաստ են ստանձնել Կոդորի կիրճի վերահսկողությունը, սակայն մենք պետք է ստույգ իմանանք, թե որ կողմն է խախտում մայիսի 14-ին Մոսկվայում Վրաստանի եւ Աբխազիայի ստորագրած հրադադարի համաձայնագիրը», այսօր ընդգծեց Ռուսաստանի պաշտպանության փոխնախարար, գեներալ-գնդապետ Գեորգի Կոնդրատեւը, որը երեկ է ժամանել շրջան:

Գազի հոսքը վերականգնվեց

Հուլիսի 5-ին ընդհատված թուրքմենական գազի մատակարարումը Վրաստան եւ Հայաստան հուլիսի 6-ին վերականգնվեց: «Հայգազարդ» միավորումից մեր թղթակցին հայտնեցին, թե Հայաստանի եւ Վրաստանի վարչապետների ու համապատասխան գերատեսչությունների ղեկավարների ակտիվ ջանքերի շնորհիվ այս անգամ գազի մատակարարման դադարեցումը կարճ տեւեց: Այժմ հանրապետություն է մտնում 2,5 մլն խմ գազ:

«Նախագահի» տիտղոսն անընդունելի է

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելը Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպությանն է վերադարձնում այն բոլոր տարածքները, որոնց Յասեր Արաֆաթը կոչվում է «նախագահ»: Այդ մասին հայտարարելով Իսրայելի պաշտպանության փոխնախարար Մ. Գուրը ընդգծեց, որ կնքված համաձայնագրերին համապատասխան Արաֆաթը զբաղեցնում է «պաղեստինյան ինքնավարության խորհրդի նախագահի» պաշտոնը: Մինչդեռ «նախագահի» տիտղոսը ենթադրում է պետականության գոյություն, որի ստեղծմանը Իսրայելը դեմ է:

ՇՐՋԱՆ

Արյունահեղ մարտեր Թուրքիայի արեւելքում

Թուրքիան հայտարարում է քրդերի դեմ տարած հաղթանակի մասին

Թուրքիայի արեւելքում արյունահեղ մարտեր են մղվում երկրի անվտանգության ուժերի եւ Քրդական բանվորական կուսակցության զինյալների միջեւ: Թուրքական իշխանությունը հայտարարում է, թե կառավարական զորքերը երկու հրետանային եւ օդային հարվածներ են հասցրել ՔԲԿ-ի դիրքերին: Սպանվել է առնվազն 24 զինյալ, առգրավվել զենքի զգալի քանակություն:

Անկախ մի շարք նահանգներում ՔԲԿ-ի ջոկատները շրջապատվել են, եւ դեսանտայինները ռազմական ուղղաթիռների պաշտպանությամբ հարձակում են նրանց: Ինչպես նշվում է հաղորդագրությունում, «ահաբեկիչները» խուճապահար փախուստի են դիմել: Նրանցից ոմանք գերի են հանձնվել:

Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար Նահիթ Մենթեշեն ՔԲԿ անդամներին կոչ արեց օգտվել [illegible] եւ զենքը վայր դնել: Կառավարությունը հայտարարել է, միայն այսօր «քրդերի ահաբեկչության» [illegible] մասին:

Մինչ այդ, Նահիթ Մենթեշեն անցյալ շաբաթ նախարարների կաբինետում զեկուցել էր, թե Քրդական բանվորական կուսակցությունը «վերջնականապես ջախջախված է», հուլիսի 6-ին գրել է «[illegible]» թերթը: Թուրքական ռազմական հրամանատարությունը հայտարարել է, որ այս տարվա սկզբից ի վեր Թուրքիայում սպանվել են 2100 եւ գերի վերցվել 7195 քուրդ ապստամբներ: Թուրքիայի հարավ-արեւելքում քուրդ զորախմբերի դեմ ձեռնարկված վերջին հարձակման ժամանակ կառավարական զորքերը ներգրավել են 250 հազար զինվոր ու ժանդարմ օդուժի պաշտպանությամբ հանդերձ:

Անկախ աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների համաձայն, վերջին 10 տարում 12 հազար քուրդ է սպանվել [illegible]: Տասնյակ հազարավոր քրդեր տեղահանվել են [illegible] հազարավոր քրդական գյուղեր:

Քրդերի դեմ տարված հաղթանակը, որ նախկինում էլ խոստացել էր Թուրքիան, առանձնապես [illegible] Թանսու Չիլլերի օրոք, նշել է «Ռոյթեր» գործակալությունը: «[illegible]» [illegible] Թեհրանի հատուկ [illegible]: «Քրդական բանվորական կուսակցությունը վերջ տալու համար հավատ [illegible] մեջ սա Թուրքիայի բոլոր քրդերի:

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Խորհրդարանն իրավունք ունի՞ քննադատել պաշտոնաթերթը

Հուլիսի 6-ին Գերագույն խորհրդում «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթի վերաբերյալ ծավալված քննարկումներն այդպես էլ չավարտվեցին, և հարցը տեղափոխվեց հաջորդ նիստ: Մենք արդեն տեղեկացրել ենք, որ քննարկումների ընթացքում հնչած ելույթները հիմնականում ուղղված են թերթի գլխավոր խմբագրի պաշտոնակատար Այդին Մորիկյանի և թերթի ուղղվածության դեմ, որն ըստ պատգամավորների, մերժում է ցանկացած այլակարծություն:

Հայաստանում որևէ թերթ, լինի դա անկախ, կուսակցական կամ կառավարական, հանդիպում է բազմաթիվ դժվարությունների: Ներկա պայմաններում թերթ տպելը պարզապես հերոսություն է, առավել ևս՝ օրաթերթ տպելը: Եվ եթե խորհրդարանում հնչած մեղադրանքները հիմնականում հիմնավորված ու արդարացի էին, ապա դա դեռ չի նշանակում, թե մեղավորը միայն թերթն է ու նրա ղեկավարը: Անցած տարիների ընթացքում Գերագույն խորհուրդը գոնե մեկ անգամ հետաքրքրվե՞լ է, թե ինչպես է գոյատևում իր պաշտոնաթերթը, ինչ դժվարություններ ունի և այլն: Վերջապես ինչո՞ւ այդ հարցը առաջադրվեց հիմա, և ոչ թե նախկինում: Գերագույն խորհուրդը միայն հիմա՞ նկատեց, որ իր պաշտոնաթերթը կարծես թե այնքան էլ իրենը չէ, և նրա գլխավոր խմբագրի պաշտոնակատարը պատրաստ է ծառայել ցանկացած իշխանության (համենայն դեպս այսպիսին է պատգամավոր Գագիկ Բաղդոյանի կարծիքը):

«Իհարկե, այս հարցի քննարկումը շատ ուշացած է, երեկ ասաց պատգամավոր Շավարշ Քոչարյանը: Սակայն բանն այն է, որ ընդդիմությունն առաջին տարին չէ, որ առաջ է քաշում այդ հարցը: Հենց ԱԺՄ-ն բազմիցս հայտարարություններ է արել, փորձել է այդ հարցը ԳԽ նախագահության միջոցով մտցնել օրակարգ և այլն: Իսկ թե ինչու հարցը միայն հիմա մտավ օրակարգ, ապա պատճառը միայն այն է, որ այսօր ՀՀՇ-ն կարծես տրոհված է և այնպես կուռ չի դիմադրում, ինչպես դիմադրում էր նախկինում: Մեկ տարուց ավելի է անցել այն օրից, երբ խորհրդարանի լրատվության և մամուլի հարցերի հանձնաժողովը դիմել է ԳԽ նախագահությանը, որպեսզի այդ հարցն օրակարգ մտցնի: Եվ այս ամենն այնքան ձգձգվեց, որ միայն հիմա ենք քննարկում այդ ցավոտ հարցը»:

Անկախ նրանից, թե ինչով կավարտվեն այս հարցի քննարկումները, մի բան պարզ է, որ Գերագույն խորհուրդը պաշտոնաթերթի նկատմամբ ոչ միայն իրավունքներ ունի, այլև պարտավորություններ: Եվ երբ այդ պարտավորությունների խնդրում խորհրդարանը թերացել է, ապա նախ պետք է դրանք ընդունի և հետո միայն իրավունքներ ճանաչի, որովհետև այստեղ նույնպես ամեն ինչ փոխադարձ է: Համենայն դեպս «ինչ որ ցանես, այն կհնձես» ճշմարտությունն այստեղ էլ չի կորցնում իր արդիականությունը: Իսկ այն, որ պաշտոնաթերթի այսօրվա թերությունների հիմքերը հենց Գերագույն խորհրդում պետք է փնտրել, պարզ է: Միայն մի փաստ. առաջին օրվա քննարկումները ցույց տվեցին, որ պատգամավորների մի մասը տեղյակ չէ, թե ով է ֆինանսավորում թերթը: Այդ դեպքում պե՞տք է արդյոք զարմանալ, որ պաշտոնաթերթ-խորհրդարան անդունդ է գոյացել: Պարզ է միայն, որ այդ անդունդը պետք է լցվի երկու կողմից: **Ա. Բ.**

Երեկ Հայաստանի Գերագույն խորհրդում տեղի ունեցավ սահմանադրական հանձնաժողովի հերթական նիստ ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավորությամբ: Առայժմ հանձնաժողովը քննարկում է, թե ո՞ր տարբերակի կամ տարբերակների վրա պետք է իր ուշադրությունը դարձնել քննարկման ընթացքում, որպեսզի հակադրվեն ոչ թե նախագծերը, այլ դրանցում ֆիքսված տարբեր սահմանադրական սկզբունքներ:

«Երբ սուբյեկտի սկզբունքների շուրջ գանք համաձայնության, համապատասխան պրոֆեսիոնալ-իրավաբանական խումբը առանց

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Սահմանադրության ո՞ր նախագիծը կդառնա քննարկման հիմք, դեռևս պարզ չէ

կենտրոնացնի: ՀՀ արդարադատության նախարար Վահե Ստեփանյանի կարծիքով, պետք է հիմք ընդունվի մեկ ամբողջական տարբերակ: «Եթե գնանք երկրորդ ճանապարհով, և յուրաքանչյուր գլուխ մեկական տարբեր տարբերակներից վերցվեն հիմքեր, մենք կարող ենք ընկնել հակասությունների մեջ և վերջիվերջո գանք նույն բանին», նշեց նա: Այսպես, հնարավոր չի լինի մի տարբերակում գրել, որ կառավարությունը ձևավորում է խորհրդարանը, իսկ մյուս կողմից նախագահը նշանակում է վարչապետ: Շավարշ Քոչարյանի կարծիքով, որպես հիմք պետք է ընդունել ոչ թե հինգ տարբերակից մեկը, այլ առկա երկու հիմնարար սկզբունքը՝ մեկը խորհրդարանական դեմոկրատիա, մյուսը՝ նախագահական: Նրա ասելով, երկու դեպքում էլ կարող է նախագահ լինել, բայց մի դեպքում կառավարությունը հաշվետու կլինի նախագահին, մյուս դեպքում՝ խորհրդարանին: «Այս երկու սկզբունքների միջև փոխզիջումները գրեթե անհնարին են», ասաց Շավարշ Քոչարյանը, և որպես ելք առաջարկեց, որ սահմանադրական հանձնաժողովը երկու տարբերակն էլ մշակի զուգահեռ և կատարելագործի: «Թեև ես կողմ եմ խորհրդարանականին, բայց մեծ աջակցություն ցույց կտամ նաև նախագահականին, որ լավագույնը դուրս գա, որովհետև ի վերջո երաշխիք չունեմ, որ կանցնի խորհրդարանականը», նշեց նա:

Բոլորովին այլ, բայց իրապես ընդունելի կարծիքի էր Յուրի Սահակյանը, ում ասաց, թե բոլոր նախագծերը պետք է դիտել գրական կարգավիճակում, հիմք չընդունել նրանցից որևէ մեկը, նախագծերը

մեծ դժվարության կկարողանա ձևավորել այն տարբերակը, որը Գերագույն խորհուրդը կընդունի», ասաց Յուրի Սահակյանը: Նույն կարծիքը հայտնեց նաև Ժիրայր Խաչատրյանը, ավելացնելով, որ նախագծերից յուրաքանչյուրն ներկայացնում է «սահմանադրական նյութ», որի հիման վրա կարելի է մշակել միասնական փաստաթուղթ: «Մեկ տարբերակը հիմք ընդունել չի կարելի, որովհետև բոլոր նախագծերն էլ ունեն հավասար կարգավիճակ, և որևէ մեկին առավելություն տալը սխալ կլիներ», ասաց նա:

Վիգեն Խաչատրյանի կարծիքով, հիմք պետք է ընդունել սահմանադրական հանձնաժողովի նախագիծը որպես աշխատանքային տարբերակ, և այն կատարելագործել, իսկ Ռուբեն Մնացականյանը նշեց, թե իր գործընկերոջ ասածը ուշացած է, մինչդեռ մյուս ճանապարհները տանում են փակուղի: Ռաֆիկ Պետրոսյանը վերջինի սահմանադրության նախագիծը որակեց լավ, բայց նշեց, որ իրեն ավելի հոգեհարազատ է նախագահական կառավարման ձևն ամրագրող Սահմանադրությունը: Նա նշեց, որ առայժմ որևէ նախագիծ հիմք ընդունելու մասին դեռևս սահմանադրական հանձնաժողովը համաձայնության չի եկել, և հնարավոր է, որ ոչ մեկն էլ հիմք չընդունվի, ստեղծվի աշխատանքային մի խումբ, որն էլ կմշակի սկզբունքային հարցերը: Սահմանադրական հանձնաժողովն այդ հարցերի կապակցությամբ կանցկացնի լսումներ, և միանգամից նոր տեքստ գրվի հինգ նախագծերի հիման վրա: «Դեռևս երկու ամիս կարող է կորչել այդ հարցի վրա», ասաց նա: **Ս. Հ.**

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Կարգավորման հարցերի քննարկումը հետաձգվեց

ԲԱՔՈՒ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Անորոշ ժամանակով հետաձգվում է հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման հարցերի քննարկումը միջազգային հասարակայնության ներկայացուցիչների կողմից, որը տեղի էր ունենալու հուլիսի 20-25-ը Կալիֆորնիայում (ԱՄՆ)՝ «Գլոբալ հոմյանիթի» ամերիկյան կազմակերպության, Ստենֆորդի կենտրոնի և Ջիմի Քարտերի կենտրոնի նախաձեռնությամբ: Ինչպես Խաբար սերվիս գործակալության թղթակցին հաղորդեց Հելսինկիի քաղաքացիական համաժողովի ադրբեջանական ազգային կոմիտեի նախագահ Արզու Աբդուլլաևան, հանդիպմանը մասնակցելու էին Հելսինկիի քաղաքացիական համաժողովի Ադրբեջանի և Հայաստանի ազգային կոմիտեների պատվիրակները, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի ադրբեջանական և հայ համայնքների ներկայացուցիչները: Անհայտ պատճառով ամերիկացիները փոխեցին իրենց որոշումները և առաջարկեցին հանդիպումն անցկացնել ոչ թե Կալիֆորնիայում, այլ իրենց ընտրությամբ Բաքվում, Մոսկվայում կամ Մյունխենում (Գերմանիա): «Ադրբեջանական պատվիրակությունը նախապատվությունը տվեց Բաքվին, իսկ հայկական կողմն առաջարկեց քննարկումն անցկացնել Մյունխենում, այդ իսկ պատճառով հայտնի չէ, թե որտեղ կկայանա հանդիպումը և առհասարակ այն կկայանա՞ արդյոք», նշեց Ա. Աբդուլլաևան:

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխատանք ստանում է գործազուրկների մի մասը միայն

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱԱՏ: Երև[illegible] զբաղվածության [illegible] կենտրոնի վիճակագ[illegible] բաժնի տվյալներով կենտրոնի գոյության երկու տարիների ընթ[illegible] այստեղ հաշվառման [illegible] 30500 [illegible] վերցվել մոտ [illegible] աշխատանք փնտրողներ, որոնցից աշխատանքի են անցել 2300 մարդ: 94 թ. առաջին 6 ամիսների ընթացքում աշխատանքի են անցել 614 մարդ: Կենտրոնի կողմից գործազուրկի կարգավիճակ են ստացել 24225 քաղաքացի, որոնցից 15509 կանայք են: Բարձրագույն կրթությամբ քաղաքացիների թիվը կազմում է 8961, այդ թվում 5892 կին: Միջնակարգ մասնագիտական կրթությամբ գործազուրկների թիվը 6714 է, որոնցից 4921-[illegible] կանայք են: Հաշվառ[illegible] ված է 24225 ընդ[illegible] թվով գործազուրկների 50 տոկոսը 22-30 տարեկան քաղաքացիներ են: 30-50 տարեկանների թիվը հասնում է 6454-ի: Հունիս ամսին կենտրոնին աշխատուժի պահանջարկ է ներկայացվել 101 հիմնարկությունների կողմից, որոնք ընդհանուր թվով 1353 աշխատատեղային տեղի հայտ են ներկայացրել: Այս թվում 1144-ը բանվորական աշխատուժի պահանջարկ է: Հուլիսի 1-ի դրությամբ գործազուրկի կարգավիճակ ստացած քաղաքացիներին կենտրոնը վճարում է 370 դրամ նպաստ:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Կարմիր խաչն առայժմ չի այցելել Վահան Ավագյանին

«Արժանապատվություն» ընկերությունը մեղադրում է

Մեր թերթի նախորդ համարում տեղեկացրել էինք, թե միջազգային Կարմիր խաչի Հայաստանի պատվիրակության և հանրապետության ԱԱՊՎ նախագահի պաշտոնակատար Դավիթ Շահնազարյանի միջև տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ պայմանավորվածություն էր ձեռք բերվել, որի համաձայն Կարմիր խաչի պատվիրակությունն առաջիկայում կայցելի կալանքի տակ գտնվող Վահան Ավագյանին: Հիշեցնենք, որ վերջինս մեղադրվում է պետական դավաճանության մեջ, իսկ ԱԺՄ վերջին հանրահավաքի ժամանակ Աշոտ Մանուչարյանը կասկած հայտնեց, թե հնարավոր է, որ Վահան Ավագյանի նկատմամբ օգտագործվել են ինչ-ինչ դեղամիջոցներ: «Լրագիր» թերթն իր հրապարակումներից առաջ էր անցել՝ տեղեկացնելով, թե Կարմիր խաչի պատվիրակությունն արդեն այցելել է Վահան Ավագյանին, սակայն «հավատարիմ մնալով իրենց կազմակերպության ավանդույթներին, Կարմիր խաչի ներկայացուցիչները ձեռնպահ են մնացել ստուգման արդյունքների մասին հրապարակային հայտարարություններից»:

Երեկ ազգային անվտանգության պետվարչությունից հերքեցին Վահան Ավագյանին այցելելու վերաբերյալ տեղեկությունները: Միջազգային Կարմիր խաչի Հայաստանի պատվիրակության ղեկավարի օգնական Արամ Յովհաննիսյանը նույնպես տեղեկացրեց, թե այցելության վերաբերյալ համաձայնություն է ձեռք բերվել, և այն տեղի կունենա հաջորդ շաբաթվա սկզբին (Ի դեպ, Կարմիր խաչի պատվիրակությունը նույն օրը կայցելի նաև այլ բեքանցի բանտարկյալներին): Երեկ Աշոտ Մանուչարյանից տեղեկացանք, թե այցելությունն առայժմ իսկապես չի եղել: Ի դեպ, նա հայտնեց նաև, թե Դավիթ Շահնազարյանը դիմել է դատախազությանը՝ իր միտինգում արված հայտարարության առթիվ: Ինչ վերաբերում է նրան, թե արդյոք հնարավոր կլինի պարզել նման դեղամիջոցների օգտագործման փաստը մի քանի օր անց, ապա այդ հարցին դժվար է պատասխանել, քանի որ դեղամիջոցների հետքերի հայտնաբերման հնարավորությունը չի կարելի վերջնականապես բացառել:

Ի դեպ, տեղեկացանք նաև, որ Վահան Ավագյանը ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորության թեկնածու էր առաջադրվել թիվ 40 ընտրատարածքում, սակայն օկրուգային ընտրական հանձնաժողովը հրաժարվել է գրանցել նրան՝ պատճառաբանելով, թե նրա առաջադրվելու համաձայնության մասին դիմումի տակ բացակայում է հիշյալի անձը հաստատող ԱԱՊՎ քննչական մեկուսարանի պետի կնիքը: Այս առթիվ «Արժանապատվություն» քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության ընկերությունը հուլիսի 5-ին տարածել է մի հայտարարություն, որով պահանջում է Վահան Ավագյանին գրանցել որպես ԳԽ պատգամավորության թեկնածու, և հանրապետության իշխանություններին մեղադրում է մարդու արժանապատվությունը նվաստացնելու և քաղաքացու իրավունքները կոպտորեն ոտնահարելու մեջ: **Ա. Բ.**

ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ

Նորոգվում է Տաթևի ճանապարհը

Հուլիսի 6-ին Գորիսի շրջան էին ժամանել ՀՀ փոխնախագահ Գ. Հարությունյանը, «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր վարչության տնօրեն Մանուչակ Պետրոսյանը և արգենտինահայ համայնքի գործարար շրջանների ներկայացուցիչներ: Այցի նպատակը Զանգեզուրի ավտոճանապարհների վերանորոգման գործերին ծանոթանալն էր: «Սյունիք-Զանգեզուր» պետական հատուկ ծրագրի շրջանակներում գոյություն ունեցող նախագծի համաձայն, «Հայաստան» հիմնադրամի վարչության միջոցով Տաթև-Հալիձոր ճանապարհահատվածի բարեկարգման ֆինանսավորումը կիրականացնի արգենտինահայ համայնքը: Առաջիկա օրերին ճանապարհահատվածի վրա աշխատանքներն սկսելու համար Գորիսի թիվ 519 շինվարչությունը պայմանագիր կկնքի հիմնադրամի վարչության հետ: Գորիս ժամանած հյուրերը, օգտվելով առիթից, այցելեցին Տաթևի վանք, և դրան «Սատանի» կամրջում, հանդիպում ունեցան Տաթև գյուղի բնակիչների հետ: Գյուղի դպրոցի վերանորոգման համար արգենտինահայ բարերարները նվիրեցին հազար դոլար: **Ս. Հ.**

ԵՐԵՎԱՆ

Գրողների միությունում դարձյալ խառնաշփոթ

Հայաստանի գրողների միության ներսում վերջերս ի հայտ է եկել անհայտ անձերից բաղկացած ինչ-որ «նախաձեռնող խումբ» և հանդես է գալիս հայտարարություններով ու որոշումներով, երեկ խմբագրություն ուղարկված մի գրության մեջ հայտնում են Հայաստանի գրողների միությունից: Օրերս նման մի հայտարարություն էլ փակցված էր ՀԳՄ հայտարարությունների ցուցատախտակին, որով այդ «նախաձեռնող խումբը» ազդարարում էր իր որոշումը հուլիսի 8-ին Գրողների միության ընդհանուր ժողով գումարելու մասին, շարունակում է գրությունը:

Այդ կապակցությամբ ՀԳ միության քարտուղարությունը հայտարարում է հետևյալը.

ա) Հայաստանի գրողների միության վերջին համագումարում ընդունված և 1992 թ. ՀՀ արդարադատության նախարարության հաստատած կանոնադրությամբ Գրողների միության ներսում նման «նախաձեռնող խմբերի» ստեղծում չի նախատեսված, հետևաբար նման մարմնի ստեղծումը և նրա հայտարարություններն ու որոշումները հակականոնադրական են և առոչինչ:

բ) ՀԳ միության խորհրդի նիստը, որը կայացավ հունիսի 29-ին, առանց այդ էլ որոշել էր ընդունել առաջիկայում հրավիրել Հայաստանի գրողների միության ընդհանուր ժողով և այնտեղ քննարկել միության արտահերթ համագումար հրավիրելու հարցը: Հայաստանի գրողների միության քարտուղարությունը հայտարարում է, որ այդ ժողովը տեղի կունենա հուլիսի 20-ին, ժամը 12-ին, Գրողների միության մեծ դահլիճում:

գ) Քարտուղարությունը հայտնում է նաև, որ «նախաձեռնող խմբի» առայժմ անհայտ անդամները, ըստ վերոհիշյալ կանոնադրության 11-րդ հոդվածի, ինքնաբերաբար դուրս են մնում Հայաստանի գրողների միությունից, ինչպես նաև գրական ֆոնդի անդամությունից:

Գրության մեջ չի նշվում, թե ովքեր են «նախաձեռնող խմբի» անդամները, որոնց հեռացնելու [illegible] որոշում է կայացրել ԳՄ քարտուղարությունը:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՎԱՍԼԵՆ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը և ձևավորումը ՊԱՎԵԼ ԳԱԼԱՅԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱՋԳ

ՀԱՅԱՑԱԿԵՏ

Խ

ՍՀՄ առաջին ու վերջին նախագահի պաշտոնից Գորբաչովի հեռանալը մեր երկրում այնքանի արձագանք չառաջացրեց, ինչպես արտասահմանում: Դա միանգամայն հասկանալի էր այն ժամանակ և հասկանալի է այժմ մի քանի տարի անց: Ռուսաստանի և ԱՊՀ երկրների կյանքում չլուծված բերքավետ խնդիրները չափազանց շատ են արդյունքներ ամփոփելու համար:

ցարկել էր Նիկիտա Խրուշչովը ԽՄԿԿ հանրահայտ 20-րդ համագումարում: Այս իմաստով Գորբաչովը պատկանում է «շեստիդեսյատնիկների» թվին:

Գորբաչովը, որի ազգականների մեջ եղել են ստալինիզմի զոհեր, շատ ընկալունակ գտնվեց Խրուշչովի կոչերի նկատմամբ: Նա գլխավոր խնդիրը համարում էր խորհրդային դեմոկրատիայի վերադարձը լենինյան սկզբունքներին և դրա ճանապարհը այն ա-

ղանք ձևակերպվում է բավական պարզ կերպով: Կանոնիզացված «սոցիալիզմ» մարդկ հնացված կանոններ էր և այդպիսին է մնում մինչև օրս: Համենայն դեպս, ինչպես երևում է Վաշենկինի գործով անցկացված դատավարությունում նրա վերջին խոսքերից, նա ուզում է մեծ հաղթանակություն վերադարձնել հենց դրան «մարդկային դեմքով» համարված կանոնները: «Ազատություն» ռադիոկայանի եթերային ասված

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Կվերադառնա՞ արդյոք Գորբաչովը

Միխայիլ Գորբաչովը վերադառնում է մեծ քաղաքականություն, և դա զարմանալի չէ, քանզի նման մեծ քաղաքագետը չի կարող դուրս լինել քաղաքականությունից: Նա համաձայնեց Վերագրել պատասխանատու զարգացումներ սալ ՓԿՉԳ-ի գործով անցկացված դատավարությունում: Իր ելույթին բազմաթիվ Լուկյանովի, Յազովի և մյուսների դեմ կանգնած, նա անտեսելով «բովանդակ զեկուցողությունը», իրեն հատուկ համարձակությամբ խոսում ու խոսում էր ԽՍՀՄ-ի փլուզման ողբալի վարկածի մասին: Այն հաստի է բաների...

Բարեփոխումները շարունակվում են: Բայց Լոբյան միայն հիմա են դրանք հասել իրենց եղած տեմպերին: Իսկ Գորբաչովը ժամանակին համարվում էր այդ տեմպերը դանդաղեցնող մարդ: Գորբաչովի վերադարձը մեծ քաղաքականություն մանավանդ հավանական է դառնում, որ դա տեղի է ունենում հենց այժմ, երբ Ռուսաստանում բարեփոխումները բևեռվում են երկրորդ փուլում (1994 թ. հուլիսի 1-ից հետո), որն ամերիկացի փորձագետների կարծիքով ուղեկցվելու է արժեզրկման, գործազրկության և քաղաքական անկայունության աճով:

Իր ժամանակի մեծ բարեփոխիչ Գորբաչովը, ինչպես ժամանակին գրում էր մամուլը, քախվել է «բնդդիմադիր» պահպանողականների հավելյալ դիմադրությամբ, որոնք միանգամից չմերժեցին, բայց դեռևս սաստ է այդ զարմանքը կամ որ կարող է հասցնել «վերակառուցման» անհաջող ավարտը կողք բարեփոխման աղյուսակն ընդունելը: Հենց այդ մասին խոսեց Գորբաչովի ժամանակաշրջան «Նեզավիսիմայա գազետայի» գլխավոր խմբագիր Վիտալի Տրետյակովին տված հարցազրույցում: «Ես հենց լավ ծանոթ եմ այդ ամբողջ կառույցին: Երբ ես դրանից հրաժարվեցի, մենք չկինք հասել դրան»: Գորբաչովի այս խոսքերը վերաբերում են կոմունիստ «հնադարյանների» դեմ անդրկայիսյան պայքարի նրա հնարքներին ու մարտավարությանը: Դրա հետ մեկտեղ սա չի նշանակում, թե նա զոհ է այն պատրանքին, որ մենք այնտանայիդ հասել ենք այս օրվան:

Ինչպես նկատվում է նրա բազմաթիվ ելույթներից, այժմ պարզ է դառնում, որ նա չի զանկացել կոմունիստ մի անհետացում և կայսրության տրոհում: Եվ նույնիսկ հիմա նա չի ընդունում, որ մնում է դեռևս կանոնի կենտրոնացված կառավարման կարծրատիպից և համակված սոցիալիզմ:

Գորբաչովի քաղաքական ապագայի նախընտրելի ու վերջնական արժեքը հավասար է դեռևս մեծ ու կառավարական կյանքի այդպես կոչված լենինյան նորմերի համընթաց: Այդ գաղափարախոսությանն առա-

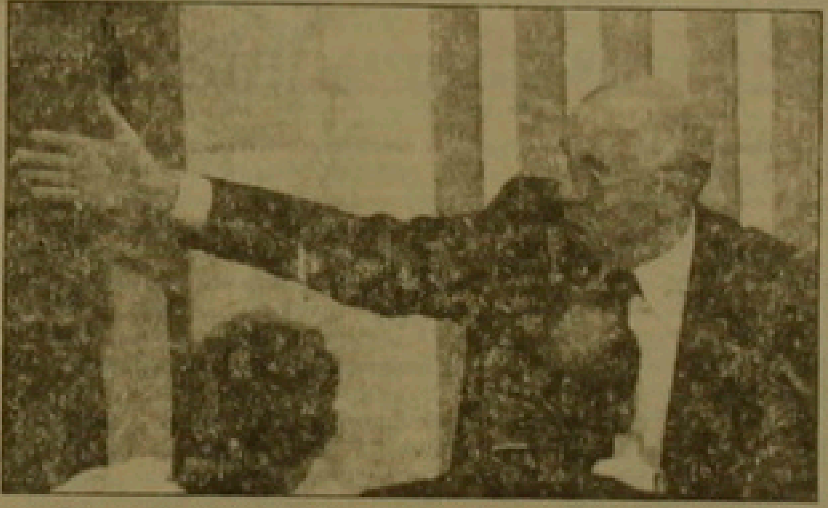

րը, «Գորբաչովը լավագույնն էր այն ամենից, ինչ կարող էր առաջարկել կոմունիստական կուսակցությունը: Նա գլխավոր դերը խաղաց համաշխարհային պատմության մի նշանակալի փուլում: Բայց պետք է իմանալ, թե վերջը ինչ եղավ, քանի որ պատմական դերում նա չկար այն մարդու համար, որն ուզում էր մնալ կոմունիստ»: Ամերիկացի մեկնաբանները մինչև օրս միաձայն ընդգծում են Միխայիլ Գորբաչովի բարի կամքը, այն համարելով նրա ձեռնարկած բարեփոխումների գլխավոր միակ պատճառը:

Սա թե ինչ է գրել ամերիկացի հայտնի խորհրդագետ Ռոբերտ Թակերը. «Տվյալ պայմաններում վարչակարգը կարող էր գոյատևել տարիներ, եթե Գորբաչովը չգնկնար այն բարձունք այնտեղից, ինչպիսին ասաց էր»:

«Երբ ես չհրաժարվեցի, որ հարկավոր է փոխել իրավիճակը, ես կարող էի դեկավարել այնպես, ինչպես ինձնից առաջ արել էր Բրեժնևը: Տասը տարվա բազմաթողական կյանքից հետո ինչ ուզում է թող լինի», — ասում է Գորբաչովը: Սակայն Գորբաչովը, շարունակում է Ռոբերտ Թակերը, ցանկացավ նույնպես գալ ուրիշ դեռում, որը նույնպես հայտնի է տոտալիտար իրականության մեջ, այն է՝ բարեփոխիչ ցարի դերում:

Այսուհանդ, Գորբաչովի պարտ-

մենից, ինչ կոչված էր ստալինիզմի սոցիալիստական խեղաթյուրում:

Ինչպես գրել է ամերիկացի հայտնի խորհրդագետ Ռոբերտ Դեկեր

հարցազրույցում Գորբաչովը հայտարարեց, որ «Միությունն անհրաժեշտ է ու հնարավոր, և դրա տրոհման համար մեղավոր է նախագ

ահ Բորիս Ելցինը»: Իսկ բազմակողմ այն հարցին, թե կվերադառնա արդյոք Գորբաչովը մեծ քաղաքականություն, նա խուսափողական պատասխան տվեց, չժխտելով և չհաստատելով որևէ բան:

Սակայն բնորոշ է հենց այն «ոգեւորը», որով նախապատրաստվում է Գորբաչովի վերադարձը քաղաքական ասպարեզ: Նախնական «հետախուզություն» էր հիմնադրամում անցկացված մամուլի ասուլիսի ձևով, ապա եկավ Վարեննիկովի գործով անցկացված դատավարությունում, որը հիմնականում հակաժողովրդական բնույթ ուներ:

Արդեն մի ամբողջ շարք է, ինչ բազմաթիվ ռադիոկայաններ մեջբերումներ են անում և հարցազրույցներ ունենում այդ նշանավոր մարդու հետ: Դատելով դրա ամենայնի, Գորբաչովի բոլոր նախաձեռնությունները լուրջ նպատակներ ունեն:

Հատկանշական է, որ Մեծբրիտանիայի գործող ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնն այն միտքն արտահայտեց, թե ԽՍՀՄ-ը կարելի է վերականգնել, եթե դա շատ ուզեն այն տեղ ապրող բոլոր ժողովուրդները:

Ընդհանուր առմամբ Արևմուտքն ավելի կողմնակից է պրագմատիկ Միխայիլ Գորբաչովին, քան կիսանկախ Բորիս Ելցինին:

ՌՈՒԶԻ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

ՍՓՅՈՒՌՔ

Դողան Գյուրեշը ժամանեց Բաքու

ԲԱՔՈՒ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Հուլիսի 7-ին Բաքու ժամանեց Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր հրամանատար Դողան Գյուրեշը՝ քննարկելու Ադրբեջանի ՆԱՏՕ-ի ծրագրին միանալու մանրամասները, դրան համապատասխանեցնելու Ադրբեջանի ռազմական դոկտրինը: Ինչպես հայտնի է, Ադրբեջանը ՆԱՏՕ-ի «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին միացել է այս տարվա մայիսին: Ադրբեջանական «Շարգ» գործակալությունը նշում է, որ Թուրքիան անում է հնարավոր ամեն ինչ Ադրբեջանին ՆԱՏՕ-ի ծրագրի անդամ դարձնելու: Միաժամանակ Բաքու է ժամանել բարձրաստիճան զինվորականների մի մեծ խումբ:

Կրավչուկից զաղջ պատասխան Մեծ յոթնյակին

ԿԻԵՎ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ՏԱՍՍ: Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկը զաղջ պատասխան տվեց Մեծ յոթնյակի առաջարկին, որը հանձն է առնում Չեռնոբիլի ատոմակայանի փակման դիմաց 1,8 միլիարդ դոլլարի օգնություն տրամադրել Կիևին: Նախագահ Կրավչուկը, որի առաջիկա կիրակի օրը վերընտրվելու շանսերը մեծ չեն, Յոթնյակի երկրներից պահանջեց նաև հատուցում կատարել Չեռնոբիլի փակմամբ Ուկրաինայի կրելիք էներգիայի նվազման, աշխատատեղերի կորստի և սոցիալական ծախսերի դիմաց:

Շումեյկոն Ելցինի հետ ոչ չի մեկնի

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Նախագահական երկրորդ ժամկետի համար Բորիս Ելցինի թեկնածության առաջադրման դեպքում ես այդ պաշտոնի համար չեմ առաջադրի իմ թեկնածությունը», հայտարարել է Դաշնության խորհրդի նախագահ Վ. Շումեյկոն՝ ելույթ ունենալով Կալինինգրադում կայացած մամլո ասուլիսում: Դաշնության խորհրդի նախագահը հավաստել է, որ ինքը մտադիր է «նախագահի առջև հարց դնել տնտեսական ճգնաժամի լուծման արտակարգ համաձայնողով ստեղծելու անհրաժեշտության մասին», մի ճգնաժամ, որը նրա կարծիքով առաջացել է փոխադարձ վճարումների և պետության պարտքերի, էներգակիրների, տրանսպորտի բարձր սակագների և նախարարությունների ու գերատեսչությունների ենթաօրինական ձեռնարկումների պատճառով, որոնք արգելակում են շուկայական բարենորոգումները:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Բաքու. Եռանդուն քայլեր ահաբեկչության դեմ

ԲԱՔՈՒ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ԽԱՉԻԿ ՄԵՐ-ԿՈՒ-ՆՈՅՅԱՆ, ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 3-ին Բաքվի մետրոյում տեղի ունեցած և մարդկային զոհերի հանգեցրած պայթյունի առնչությամբ քաղաքի գործադիր իշխանությունները ստանձնել են փոխվածների բաղումը կազմակերպելու և տուժածների ընտանիքներին բարոյական ու նյութական աջակցություն ցույց տալու աշխատանքը: Այդ մասին հայտնելով, գործադիր իշխանության ղեկավար Ռաֆայել Ալլահվերդիևն ընդգծեց, որ ներկայումս միջոցներ են ձեռնարկվում նման ոտնձգությունների կանխման նպատակով, այն է՝ ճշտվում է մետրոպոլիտենի և ամբողջ քաղաքային տրանսպորտի հսկողության աշխատակարգի մեխանիզմը:

Պետք է ստուգվեն ուղևորների բեռները, մեծացվի մետրոպոլիտենի այն աշխատողների կազմը, որոնք ստուգելու են փաթեթները ուղևորների անվտանգության ապահովման համար: «Դա անհրաժեշտ է պատերազմական ժամանակներում, ուստի մենք մտադիր ենք այդպես վարվել ոչ միայն մետրոպոլիտենում, այլև մայրաքաղաքի մյուս փոխադրամիջոցներում», նշեց Ալլահվերդիևը: Ներքին գործոց նախարարությանը և ազգային անվտանգության նախարարության աշխատանքային գործերի վարչությանը նույնպես հանձնարարված է ստուգել Բաքվում անձնագրային ռեժիմի կատարումը և վերահսկել մյուս քաղաքների բնակիչների մուտքն ու ելքը:

ՎԻԵՆՆԱ

Ժիրինովսկին նույնն է մնացել

ՎԻԵՆՆԱ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տեղացի քաղաքական դիտորդները երեկ առավոտյան որպես «դիվանագիտական միջադեպ» գնահատեցին Ռուսաստանի Լիբերալ դեմոկրատական կու-

սակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկու ելույթը ԵԱՀԽ խորհրդարանային վեհաժողովի քաղաքական հարցերի կոմիտեի նիստում: Ժիրինովսկին շարադրեց առաջարկ մի շարքագային հարաբերությունների իր հայեցակարգը: Նրա խոսքերով, ՆԱՏՕ-ի դեմ Արևելյան առաջխաղացումը կարող է վտանգավոր իրադրություն ստեղծել: Մեզ հարկավոր է միջազգային իրավակարգի այլ համակարգ, առաջ Ժիրինովսկին: Եվ ռադարային պետք է լինի երկու կենտրոն, մեկն Արևմտյան, մյուսն Արևելյան Եվրոպայում: Մենք առաջարկում ենք ստեղծել ազգերի լիգա, որը ներառի գոյնի արտաքին քաղաքականության նոր հայեցակարգի օգտին: Արևելյան Եվրոպայում հաստատվում են ամենալավ

դական համագործակցության ստեղծման գաղափարներ, և Արևմուտքը չպետք է խանգարի դրան: Այն ուղղված չի լինի Արևմուտքի դեմ և հարկավոր է մեր ներքին հարաբերությունների ներդաշնակեցման համար: Միևնույն ժամանակ, այն կարող է ունենալ իր ռազմական կազմակերպությունը, եթե Արևմուտքը չկազմալուծի ՆԱՏՕ-ի ռազմական մեքենան: Այնուհետև ԼԴԿԻ ղեկավարը հայտարարեց. «Այժմ առկա են երրորդ աշխարհամարտի նախապատրաստության նշաններ, քանի որ Բալկաններում Արևմուտքը փորձում է խրել դեմ հանել Ռուսաստանին և Գերմանիային, սակայն Ռուսաստանը դա թույլ չի տա: Եթե Արևմուտքը սանձազերծի երրորդ համաշխարհային պատերազմ, կհաղթի միայն Ռուսաստանը»:

Այս խոսքերը զայրույթ առաջացրին պատվիրակ, լուրջ տրամ, հատկապես փոխված էր Բուլղարիայի պատվիրակությունը, որը Ժիրինովսկուն կոչ արեց դադարեցնել ելույթը: Դրան ի պատասխան, ԼԴԿԻ ղեկավարն ասաց. Ռուսաստանը հոգնել է բուլղարներին, հունգարներին, լեհերին օգնելուց: Թուրքական զորքերն արդեն շարժվում են դեպի Սերբիա, և ես վստահ չեմ, թե վերջապարծի նա նավարկին նրանք կանգ չեն առնի Բուլղարիայում: Ռուսաստանն այլևս չի կանգնեցնի «ուժեղներին», թող այդ դեպքում կործանվեն այն ոչինչ փոքր երկրներ, ինչպիսին է Բուլղարիան:

Ժիրինովսկու ելույթն առաջացրեց ներկաների զայրույթ և բողոքի բազմաթիվ գանգատներ:

ՈՒԿՐԱԻՆԱ

Ղրիմ. Ստեղծվեց ինքնուրույն ներքգործնախարարություն

ԿԻԵՎ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՈՒԿՐԻՆՖՈՐՄ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ղրիմի խորհրդարանը ուղղում է ընդունել «Ղրիմի ներքին գործերի նախարարության մասին», որի համաձայն Ղրիմում Ուկրաինայի ներքգործնախարարության ներքին գործերի գլխավոր վարչությունը ճանաչվում է որպես մի գերատեսչություն «ստեղծված ի խախտումն հանրապետության սահմանադրության և Ուկրաինայի ու Ղրիմի պետական իշխանության մարմինների միջև լիազորությունների սահմանազատման մասին Ուկրաինայի օրենքի»: Ղրիմի Հանրապետության ներքգործնախարարությունը ճանաչված է որպես օրինական հիմունքներով ստեղծված նախարարություն, որի ամբողջությամբ ներքին գործերի մարմինների ղեկավարներին կարգադրված է խենց գործունեության մեջ ղեկավարվել ներքին գործերի նախարարի հրամաններով և հանրապետության ներքգործնախարարության կոլեգիայի որոշումներով:

Փ. Գուլիեի այցը Մոսկվա հետաձգվեց

ՄՈՍԿՎԱ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Անորոշ ժամկետով հետաձգվեց Ադրբեջանի առաջին փոխվարչապետ Ֆուադ Գուլիեի գլխավորած պատվիրակության Մոսկվա կատարելիք այցը, որը նախատեսվում էր հուլիսի 6-ին ստորագրել 1994 թ. առևտրատնտեսական համաձայնագիր: Հետաձգման պատճառն այն է, որ «Մոսկվայի ղեկավարությունն առայժմ ի վիճակի չէ այցը կազմակերպել պատշաճ մակարդակով»: Համաձայնագրի մեջ մտնող 12 փաստաթղթերը վերաբերում են պետական պարտքի վճարման, մաքսային համագործակցության, վարկերի հատկացման, առևտրի, հարկման հարցերին և տնտեսական այլ խնդիրների:

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Նորբերտ Հայնցե. «Եթե ասեի՝ խզեք կապերը Հայաստանի հետ, անմիջապես հետ կկանչվեի»

Ի՞նչ ազդեցություն ունեն Հայաստանում ներկայացված օտարերկրյա դեսպանները երկկողմ, բազմակողմ հարաբերությունների զարգացման ընթացքում, որո՞նք են նրանց պարտականություններն ու իրավունքները, ինչպե՞ս են նրանք իրենց պահում ընդունող երկրում: Այս հարցերի պատասխանները ինչ-որ չափով ստացվել են հայ մամուլում թե դեսպանների ու ժամանակավոր հավատարմատարների հետ հարցազրույցների միջոցով, թե առանձին լրագրողների հոդվածներում: Սակայն վերջին շրջանում մամուլի որոշ օրգաններում սկսված «հակադեսպանական արշավը» առիթ է տալիս կրկին անդրադառնալու դեսպանների աշխատանքին: Ընդհանրապես դեսպանն օտար երկրում ունի երկու հիմնական խնդիր՝ բարելավել հարաբերություններն իր և իրեն ընդունող երկրի միջև, զարգացնել դրանք, ոչ միայն քաղաքական, այլև տնտեսական ու մշակութային բնագավառներում, իր երկրին տեղեկություններ հաղորդել ընդունող երկրում տեղի ունեցող իրադարձությունների մասին, ինչպես նաև տեղեկություններ տարածել իր երկրի մասին: Դեսպանները սովորաբար նորմալ հարաբերություններ են պահպանում ընդունող երկրի ղեկավարության, ընդդիմության ղեկավարների հետ: Հայաստանում ներկայացված դիվանագետների աշխատանքը որքանո՞վ է համապատասխանում այդ պահանջներին, ինչպիսի՞ն է երկկողմ հարաբերություններում նրանց ծավալած գործունեությունը: Այս հարցերի շուրջ մեր առաջին զրուցակիցը Հայաստանում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Նորբերտ Հայնցեն է: Նրա կարծիքով, դեսպանները պետք է հարգեն դիվանագիտական հարաբերությունների մասին համաձայնագրում նշված պարտավորությունները:

–Իսկ դեսպանն իրեն իրավունք է վերապահում մեկնաբանություններ անել ընդունող երկրի ներքին կյանքի կամ տարբեր քաղաքական ուժերի վերաբերյալ:

– Ոչ, հիմնականում, իրավունք չունի միջամտել երկրի ներքին գործերին: Պարտավոր է զուսպ և զգույշ լինել, չպետք է վիրավորի որևէ մեկին, բանակցի տանի: Մյուս կողմից, երբ Հայաստանում, մամուլում Գերմանիայի հասցեին խիստ քննադատություն լինի, երբ Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Հանրապետության և նրա քաղաքականության մասին սխալ պնդումներ արվեն, ապա իրավունք ունեմ դրանք ուղղելու, ճշտելու, և գուցե նաև քննադատելու:

Բայց ես միշտ պե՞տք է կշռադատեմ, արդյոք իմաստ ունի պատասխանել յուրաքանչյուր նմանատիպ հոդվածին:

– Հայկական մամուլի որոշ օրգաններ դեսպաններին մեղադրում են անհարգալիության մեջ, գրելով, թե իրենց երկրում նրանք թույլ չէին տա այդպես կտրուկ արտահայտվել, ուղղորդական խոսքեր ասել, ինչպես այստեղ:

– Ես այդպիսին չեմ և համոզված եմ, որ իմ մյուս գործընկերներն էլ այդպիսին չեն: Դա անհնար է: Դեսպաններն այստեղ ոչ մի չեն ստանում: Իհարկե, ես պարտավոր եմ դեմարշներ անել, բայց նման դեպքերում իմ կառավարության կարծիքը պետք է հայտնեմ Հայաստանի կառավարությանը: Դա նորմալ դիվանագիտական աշխատանք է, որը չի նշանակում, թե մենք մաս ենք բաժին տալիս կամ բան ենք սովորեցնում: Օրինակ, ատոմակայանի հարցում իմ կառավարությունն այլ կարծիքի է, քան Հայաստանի կառավարությունը: Բայց ես դեռ չեմ հրապարակում կամ չեմ խոսում իմ անձնական կարծիքի մասին:

Գերմանիայում ասում են, թե չինովնիկը օր ու գիշեր ծառայության մեջ է: Այնպես որ, ես այստեղ երբեք որպես մասնավոր անձ չեմ եղել: Այդ պատճառով էլ չեմ կարող ամեն ինչ անել, քանի որ կասեն, որ ոչ թե Նորբերտ Հայնցեն է ասել, այլ Գերմանիայի դեսպանը: Այդպես է ընդունված նաև ժողովուրդների ընտանիքում, թեև լինում են բացառություններ: Վերջին շրջանում Գերմանիայում կար մի դեսպան, որն իր երկրի և Գերմանիայի հարաբերությունները համարեց վատ: Դա անմիջապես արձագանքվեց մամուլում, այդ դեսպանը խոսեց Գերմանիայի արտգործնախարարի հետ, դեսպանը հայտարարեց, որ այդպես չի արտահայտվել, և դրանով հարցը փակվեց: Իսկ հարաբերությունները երկու երկրների միջև իսկապես հիանալի էին:

– Հայաստանում ինչպիսի՞ հարաբերություններ ունեք իշխանությունների և ընդդիմության հետ:

– Մենք ազգայնականներ չենք: Ես կարծում եմ, որ հարաբերությունները նորմալ են, քանի որ երբ ցանկություն ենք հայտնում որևէ մեկի հետ հանդիպելու, մեր ցանկությունը միշտ կատարվում է: Մենք զրուցում ենք միմյանց հետ և երկու երկրներին հուզող խնդիրների լուծման ճանապարհները համատեղ ենք գտնում: Բացի այդ, մենք աշխատում ենք դիվանագիտական կորպուսի՝ մյուս դիվանագետների հետ: Գիտեմ, որ երկրներն աշխատում են իրար հետ տարբեր մակարդակներում, օրինակ, եվրոպական միության անդամ ենք, (Գերմանիան, Ֆրանսիան, Հունաստանը) և երեքս էլ ներկայացված ենք Հայաստանում: Եվ երեքով միշտ տեղեկացնում ենք Հայաստանի կառավարությանը, թե եվրոպական միությունն ինչ է անում և ինչ է անելու քաղաքականության և անվտանգության ասպարեզներում: Կամ երբ խոսքը եվրոպական միության կողմից Հայաստանին տրվող օգնության մասին է, երեքով խորհրդակցում ենք, թե ինչպես պետք է համակարգել, որ այդ օգնությունը հասնի: Բացի այդ, մենք համագործակցում ենք ՆԱՏՕ-ի համագործակցության խորհրդում, որի մասնակիցն է նաև Հայաստանը, ԵԱՀԽ-ում, ՄԱԿ-ում: Եվ այդ բոլոր շրջանակներում անընդհատ շփումներ են լինում: Ինչ վերաբերում է ընդդիմության հետ կապերին, ապա արդեն զգացել ենք տարբեր կուսակցությունների ղեկավարների հետ և լսել, թե նրանք ինչ են ասում կառավարության հասցեին, այլ ոչ թե ինչպես են քննադատում, նախևառաջ հետաքրքիր են նրանց պատկերացումները, թե նրանք ի՞նչ կանեին, եթե իշխանության հասնեին: Իմ պարտականությունն է նաև այդ ամենից պատկերացում կազմել: Այդ հանդիպումների ժամանակ ես երբեք չեմ զգացել, որ որևիցե մեկը ինձ նախատական վերաբերմունք ցուցաբերի այն բանի համար, որ ես Գերմանիայի ներկայացուցիչն եմ: Մենք ունենք շփման խումբ: Օրինակ, շատ հետաքրքիր զրույց ունեցանք կոմունիստական կուսակցության ներկայացուցիչների հետ: Այնպես որ ես չեմ հասկանում այն հոգսը, որ կա հայկական մամուլում:

– Ո՞րն է ձեր դերը հայ-գերմանական հարաբերությունների զարգացման մեջ:

– Իմ պարտականությունն է նպաստել այդ հարաբերությունների զարգացմանը: Երբ իմ կառավարությանն ասեի. «Խզեք ձեր կապերը Հայաստանի հետ», ես անմիջապես հետ կկանչվեի: Բոլորս էլ գիտենք, որ հիմա գտնվում ենք բավականին ծանր վիճակում, որովհետև Հայաստանը շատ խոչընդոտների է հանդիպում: Դա նախևառաջ շրջափակման ազդեցությունն է, դրա հետ կապված էլեկտրաէներգիայի պակասը, արդյունաբերական արտադրանքի նվազումը, և վերջապես բավական լայն շերտի չհավասարակշռումը: Եվ երբ ուզում ենք, որ մեր համագործակցությունը լինի լայն բազայի վրա, ապա այդ խոչընդոտները պետք է վերացնենք: Չնայած դրան, կա համագործակցություն:

Գերմանիան և՛ երկկողմ, և՛ բազմակողմ հարաբերությունների շրջանակներում մարդասիրական օգնություն է ուղարկում Հայաստան, նաև տեխնիկական օգնություն: Պատրաստվում ենք Հայաստանի կառավարության հետ այդ մասին մի կառավարական համաձայնագիր ստորագրել: Գերմանիան օժանդակում է նաև ՏԱՑԻՍ ծրագրին, ինչպես նաև ՄԱԿ-ին օգնող կազմակերպությունների աշխատանքին: Բացի այդ գերմաներեն լեզվի տարածումը ապահովելու համար համագործակցում ենք մշակույթի, բարձրագույն կրթության և լուսավորության նախարարությունների հետ: Կարծում եմ, որ մենք դեռ շատ քիչ ենք աջակցում դասագրքերի հրատարակմանը: Մենք պետք է օգնենք, որ ստեղծվեն կենտրոններ, որտեղ գերմաներենի ուսուցիչները կկարողանան խորհուրդներ ստանալ: Հանրապետական Երևանում բացվեց գերմանական գրքի ցուցահանդես: Այդ գրքերը կհատկացվեն Հայաստանի գրադարաններին: Հոկտեմբերին հայ-գերմանական ընկերության և մշակույթի նախարարության հետ համատեղ ծրագրել ենք կազմակերպել գերմանական մշակույթի շաբաթ, որտեղ ներկայացված կլինեն մշակույթի տարբեր ճյուղեր: Իրավունք չունեմ մոռանալու, որ հունվարին ուղարկված է մի մեծ ցուցահանդես Գերմանիայի Բոխում քաղաքում: Շատ ուրախ եմ այդ ցուցահանդեսի համար, քանի որ այն լայն հնարավորություն կտա գերմանական ազգաբնակչության լայն շերտին ներկայացնելու Հայաստանը:

– Հայ հասարակության մեջ Գերմանիան տպավորված է որպես բարեկամ պետություն: Ձեր կարծիքով, Գերմանիան ինչպիսի՞ պետություն է Հայաստանի համար:

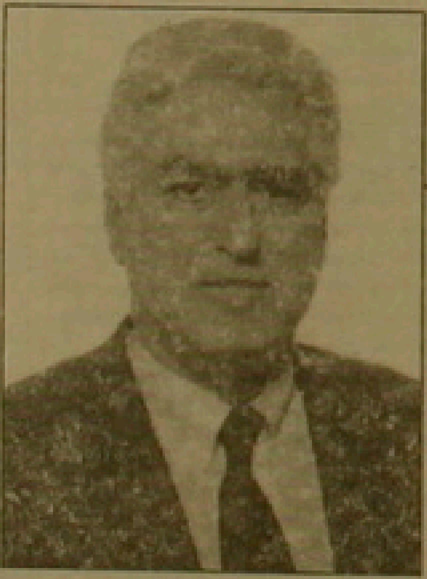

– Թուրքիայի հետ մենք գործընկերներ ենք ՆԱՏՕ-ի շրջանակներում: Եվ ինչպես յուրաքանչյուր ընտանիքում, ՆԱՏՕ-ում էլ բանավեճեր են ծագում: Մենք թուրքերի հետ ունենք նաև երկկողմ հարաբերություններ: Բայց համաձայն չեմ, որ ՆԱՏՕ-ի շրջանակներում համագործակցությունը Գերմանիային պարտադրում է թուրքամետ քաղաքականություն վարել: Գերմանիան 1992 թվականից մասնակցում է ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի աշխատանքներին: Եվ մենք շահագրգռված ենք, որ Ղարաբաղի հակամարտությունն իր լուծումը գտնի: Ես ճանաչում եմ իմ գործընկերներին, ովքեր զբաղված են այդ շատ պատասխանատու աշխատանքով: Գիտեմ, որ նրանք մեծ զգայունությամբ փորձում են միջնորդել երկու հակամարտող կողմերի միջև: Ես ասում եմ զգայունություն, որովհետև Գերմանիան այս հարցում այնպիսի դիվանագիտություն է վարում, որը պարտադիր չէ ամբողջական լուսաբանել մամուլում: Որպեսզի կարողանանք խոսել բոլոր կողմերի հետ, պետք է դրա նախապայմանը լինի: Ես նկատի ունեմ ոչ միայն հայկական և ադրբեջանական կողմերին: Չէ՞ որ մենք ենք շփվում Ղարաբաղի ներկայացուցիչների հետ, և աշխատում ենք նաև թուրքերի հետ, որոնք նույնպես զբաղված են Մինսկի խմբում:

– Գերմանիայի դիրքորոշումը ո՞րն է, հարցը պետք է լուծվի ԵԱՀԽ-ի, ԱՊՀ-ի, թե երկկողմ բանակցությունների շրջանակում:

– Ես կարծում եմ, որ բոլոր նման հակամարտությունները պետք է լուծվեն միջազգային շրջանակներում: Այս հակամարտությունն արդեն միջազգայնացված է: Այս հակամարտության առանձնահատկությունն է, որ փորձեր կան այն լուծել թե բազմակողմ, թե երկկողմ հարաբերությունների միջոցով: Բայց ես կարծում եմ, անհրաժեշտ է, որ ինչ որ ժամանակ այդ երկու փորձերը համախմբվեն, որպեսզի ստեղծվի հնարավորին չափի մեծ շրջանակ, երաշխիքներ, որպեսզի սկսվի խաղաղության ընթացքը: Երբ հնարավոր լիներ երկկողմ բանակցություններով հասնել դրան, ապա Հայաստանն ու Ադրբեջանը վաղուց առաջ անցած կլինեին:

– Իսկ Ադրբեջանն ու Ղարաբա՞ղը...

– Այդ կարգավիճակի մասին դեռ պետք է խոսել, պետք է խոսվի նաև այն մասին, թե մինչև հիմա ի՞նչ է տեղի ունեցել, կամ պետք է ինչ-որ մի ձև գտնվի, որպեսզի կանոնավորվեն այդ երկրի հարաբերությունները: Դա երևի պետք է արդեն լինի խաղաղության համաձայնագրում: Ըստ իս, դեռ նոր սկսվող ընթացքից առաջ, իմաստ չունի այդ հարցը դնել: Մենք գիտենք այն բոլոր առաջարկները, որ արվել են: Բայց այդ հարցերը պետք է քննարկվեն համաձայնագրում: Ստորադասության վտանգը կա, և չես կարող միանգամից համաձայնության գալ: Դա, անշուշտ, չի բխում նաև այս շրջանի շահերից, որին շատ խաղաղություն է անհրաժեշտ դեմոկրատական կառույցներ ստեղծելու, տնտեսությունը կարգի բերելու համար, որպեսզի մարդիկ այստեղ ապրեն այնքան երջանիկ, որքան մյուս երկրներում:

– Հայաստանն արդեն դեմոկրատակա՞ն երկիր է, թե գնում է դեպի դեմոկրատացում:

– Որոշակի ձևերից ելնելով, կարելի է ասել, որ արդեն այսօր վերջինս ունի որոշ դեմոկրատական կառույցներ: Ես այն տպավորությունը չեմ ստացել, որ ընտանիքս և ես ապրում ենք դիկտատուրայի պայմաններում: Ելնելով իմ անձնական փորձից, կարող եմ ասել, որ Հայաստանը դեմոկրատական պետություն է: Երբ մի քիչ ավելի ճշգրիտ նայենք, ապա դեռևս լրիվ չեն զարգացած կամ բազմակողմանիորեն չկան մի ամբողջ շարք դեմոկրատական կառույցներ: Բոլորս էլ գիտենք, որ մինչև հիմա Հայաստանը Սահմանադրություն չունի: Դուք գիտեք, որ խորհրդարանը դեռ քննարկում է նախագծերի մասին օրենքը: Երբ այս ամենին հասնենք, ապա դա կլինի այն մեծ շրջանակը, որի մեջ կտեղավորվեն դեմոկրատական կառույցները: [illegible] նաև հին և նոր օրենքների այն խառնաշփոթը, որ կա: Բայց չի կարելի անհամբեր լինել: Հայաստանի անկախությունը միայն ուրախության տոն չէր, այլ նաև ծանր աշխատանքի սկիզբ: Եվ բնական է, որ այդ ճանապարհին ոչ միայն հաջողություններ են լինում, այլև անհաջողություններ: Կարևորը ուղղությունն է: Մնացածը ժամանակին կլուծվի:

– Դուք նշեցիք, որ հայ-գերմանական հարաբերությունները զարգանում են, բայց կա մի խնդիր, կապված հայ փախստականների հետ, որն անշուշտ իր ազդեցությունն ունի: Հայ փախստականները հասնելով Գերմանիա, ցանկանում են քաղաքական ապաստան ստանալ, պատճառաբանելով, որ Հայաստանում հալածվել են ոստիկանության կողմից: Ինչպիսի՞ն է Գերմանիայի կառավարության տեսակետն այս հարցում, և ի՞նչ է արվում այդ փախստականներին ընդունելու ուղղությամբ:

– Նախևառաջ ասեմ, որ այդ խնդիրը դեռևս այնքան մեծ չէ, որ ազդի հայ-գերմանական հարաբերությունների վրա: Բայց երկու կողմերին էլ նման զարգացումը մտահոգում է: Այդ փախստականները հիմնականում փախչում են այն պատճառով, որ տնտեսական պայմանները նրանց թույլ չեն տալիս լավ ապրել: Իհարկե նրանք օրինական չեն: Նրանք փնտրում են ամենատարբեր պատրվակներ, որոնք, որքան ես գիտեմ, դեռ ոչ մի անգամ չեն դիմացել ճշգրիտ քննման: Այսպիսին է վիճակը: Այդ դեպքերից յուրաքանչյուրը քննվում է առանձին: Նախ դեպքը քննում է համապատասխան մարմինը, և երբ դիմողը մերժում է ստանում, ապա նա իրավունք ունի դիմելու դատարան: Դատարանն էլ ամեն առանձին դեպքի համար վճիռ է կայացնում: Իմ այստեղ եղած ժամանակ ես չեմ լսել, որ որևէ հայի այնտեղ քաղաքական ապաստան տրվի:

– Իսկ հայտնի՞ է այդ փախստականների թիվը:

– Չգիտեմ: Քանի որ նրանք մեծավ մասամբ առանց դեսպանատան այցագրի են մեկնում: Ես կարող եմ միայն որոշ ենթադրություններ անել: Եղան առանձին ամիսներ, երբ միանգամից շատ հայեր մեկնեցին Գերմանիա: Կարծես մի քիչ հանդարտվել է, կոնկրետ թիվը չգիտեմ:

– Ղարաբաղի հարցը կամ ԱՊՀ հարաբերությունների սերտացումը կարո՞ղ է ազդեցություն ունենալ հայ-գերմանական հարաբերությունների վրա:

– Ղարաբաղյան հակամարտությունն այնքանով է ազդում այդ հարաբերությունների վրա, որ թույլ չի տալիս Հայաստանին ազատ զարգացնելու իր հարաբերությունները: Դա անշուշտ ազդում է նաև հայ-գերմանական հարաբերությունների վրա: Ես ուզում եմ, որ գերմանական տնտեսությունը շահագրգռություն փնտրի Հայաստանում: Բայց դրան խանգարում են այս կոնֆլիկտի հետևանքները: Այս իմաստով նույնպես ազդեցություն կա հայ-գերմանական հարաբերությունների վրա: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի հարաբերություններին ԱՊՀ մյուս երկրների հետ, Հայաստանն ազատ է իր կամքի ընտրության հարցում: Գերմանիան այս հարցում ոչինչ չունի: Մենք միակ երկիրն ենք, որ դեսպանատներ ունենք ԱՊՀ բոլոր երկրներում: Այստեղ երևում է այն նշանակությունը, որ տալիս է Գերմանիան այս ողջ շրջանին: Մեզ համար շատ կարևոր են Ռուսաստանի հետ կապերը, բայց նաև ուզում ենք լավ հարաբերություններ ունենալ ԱՊՀ մյուս երկրների հետ:

Զրույցը վարեց
[illegible] ԱՍԱՏՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում Իտալիայում կառավարած եւ վերջին տարիներին հիմնավորապես վարկաբեկված քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության բազմաթիվ հայտնի գործիչներ ներկայումս հեռացել են քաղաքական ասպարեզից: Կուսակցության շարքերում առանձնապես մեծ ավերներ գործեց դատավոր Անտոնիո դի Պիետրոյի անցյալ տարի սկսած «Մաքուր ձեռքեր» գործողությունը, որի շնորհիվ բացահայտվեցին եւ դեռ բացահայտվում են բազմաթիվ նախարարների, սենատորների եւ այլոց սերտ կապերը մաֆիայի պարագլուխների հետ: Խոսքը մասնավորապես շուրջ կես դար նախարարական տարբեր պաշտոններ զբաղեցրած եւ Նախարարների խորհրդի երբեմնի նախագահ Ջուլիո Անդրեոտիի եւ քրիստոնեա-դեմոկ-

ների այն պատրանքն էին ստեղծել, թե իրենց անխոցելի է եւ սկանդալներից ապահովագրված: Վերջին մեկ տարում Իտալիայի կառավարման համակարգի շուրջ վերափոխումները փոխեցին այդ պատրանքը:

Մեկ տարի առաջ նրա խորհրդարանային անձեռնմխելիության վերացումը հնչեց որպես նախազգուշացում: Իսկ այս տարվա մարտին Պալերմոյի դատախազ Ջանկառլո Կազելլին պահանջեց, որ Ջուլիո Անդրեոտին դատարան կանչվի «մաֆիայի հետ գործակցելու պատճառով»: Բանն այն է, որ «դարձի եկած» մաֆիականներն Անդրեոտիին մեղադրում են, թե նա 1970-ական թթ. սկսած է սերտ շփումներ ունեցել հեղինակավոր մի լրագրողի, 1987 թ. հանդիպում ունեցել մաֆիայի պարագլուխներից մեկի՝ փախուստի դիմած «կնքահայր» Տոտո

նախկին ղեկավարին: Այդ հեռուստադեմ լուր նկարվում է եռանդով դատավարություն: -Նախ նրանից խլում են անձնագիրը, ապա ձերբակալում են: «Որպես զինվոր, ամպարը համաշխարհային մակարդակի է», գրում է հեղինակը: Ի վերջո բոլոր մեղադրանքների գլխավոր գործող անձը դառնում է իր «սկզբունքների զոհը»: «Դաժանություն» չի բացառում, որ մի անտեսանելի ձեռք տանի ձեռով վերջնականապես կլուծի խնդիրը: «Չէ որ դատական նախադեպերը բազմաթիվ են», գրում է նա, անուղղակիորեն ակնարկելով բանկատեր Սինդոնայի խմած ցիանային սուրճը, ինչպես նաեւ «հանցապարտ ծառայությունների ճանաչված ինքնասպանությունները»:

Հարց է ծագում. Բետինո Կրաքսին նույնանման մեղսակցությամբ չի՞ տառապում արդյոք: Համենայն դեպս իրողությունն այն է, որ դատավորներ-

ԻՏԱԼԻԱ

Ջուլիո Անդրեոտին եւ Բետինո Կրաքսին հանգիստ չունեն

տասական կուսակցության նախկին նախագահ Բետինո Կրաքսի մասին է, որոնց ներկա վիճակին վերջերս նվիրված է անդրադառնում իտալական մամուլը:

Իտալիայի քրիստոնեա-դեմոկրատական պետությունը լավագույնս խորհրդանշող 75-ամյա Ջուլիո Անդրեոտին առայժմ գերին չի փոխվել, չնայած վերջին մեկ տարում իր ունեցած կորուստներին: Թեեւ նրա կորցրած կերպարանքը փխրունության տպավորություն է գործում, այդ տպավորությունն անմիջապես չքանում է ակնոցի հաստ ապակիների միջից ճեպուղ սուր հայացքի եւ հեգնանքով լի խոսքերի շնորհիվ: Այդուհանդերձ, ցմահ սենատոր Ջուլիո Անդրեոտին մասամբ կորցրել է իր երբեմնի փայլը: Կենդանության քաղաքական կյանքի հաջողություն-

Ռիինայի հետ եւ համբուրվելիս, շարունակ Հռոմում եղել մաֆիական վերնախավի քաղաքական հենարանը:

Անդրեոտիի դատավարության կայացումն այժմ կախված է Պալերմոյի նախաքննիչ դատավորի վճռից: Ներկայումս Իտալիայում շատերն է հետաքրքրում, թե դատավարության կայացման դեպքում խրճն ինչպես կպահի Անդրեոտին, արդյոք նա կնախընտրի լռությու՞ն պահպանել, թե ի վերջո խոստովանություններ կանի: Վերջին դեպքում դատարանային աթոռին կարող են հայտնվել նաեւ բազմաթիվ նոր անձինք:

Նույնպիսի դաժան հետաքրքրություն չի հարուցում նաեւ Իտալիայի սոցիալիստական կուսակցության նախկին ղեկավար Բետինո Կրաքսի ճակատագիրը: Իտալական «Պանորամա» շաբաթաթերթի հունիսի համարներից մեկում տպագրվեց «Գիլիոտինների տուն» ծավալուն թղթակցությունը, որի տակ ստորագրված էր Էդմոն Դանտես՝ Ալեքսանդր Դյումայի հայտնի վեպի հերոսի անունը, որն անարդարացիորեն դատվել եւ բանտարկվել էր Մոնտե Քրիստո կղզում: Չնայած կեղծանվանը, ամենքի համար հասկանալի դարձավ, որ նյութի հեղինակն արդեն մի քանի ամիս կամովին Թունիսում ապրող Բետինո Կրաքսին է, որը ուզել է վերջապես խզել լռությունն իր «աքսորավայրից»: Թղթակցության հեղինակ Դանտես-Կրաքսին նկարում է մի քաղաքական դետեկտիվ վեպի հենք, որի հերոսը զարմանալիորեն նման է սոցիալիստական կուսակցության

րը պահանջել են Թունիսում ապաստանած Նախարարների խորհրդի նախկին նախագահի անձնագրի առգրավումը: Ներկայումս Կրաքսին

Միլանում հեռակա կարգով դատվում է իրեն առնչվող հանցանքներից մեկով: Երբ նա Իտալիա վերադառնա, հավանաբար անմիջապես կհայտնվեր բանտում: Բժիշկների տեղեկանքները վկայում են, թե նրա առողջական վիճակը թույլ չի տալիս վերադառնալ հայրենիք: Բայց նման դեպքերում դժվար է դրանց անկեղծությանը հավատ ընծայել:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆԸ

ՏԱՍԱՌՈՏ

«Խաղաղ վերջնագիր»

ԺՆԵՎ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ը եւ եվրոպական միության երկրները համաձայնություն տվեցին համատեղ գործողությունների ծրագրին, որը կոչված է վերջ դնելու Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի հակամարտությանը: Այդ պետությունների արտգործնախարարները երեքշաբթի Ժնեւում՝ ԱՄՆ-ի եվրոպական բաժանմունքին առընթեր Ռուսաստանի ներկայացուցչության շենքում կայացած հանդիպման ժամանակ «խաղաղ վերջնագիր» ներկայացրին հակամարտ կողմերին, նրանց կոչ անելով դադարեցնել պատերազմը եւ տարածքային սահմանազատման հարցում փոխզիջման հասնել փորձագետների ծիմանց խմբի նախապատրաստած քարտեզի հիման վրա, որը Բոսնիա-Հերցեգովինայի տարածքի 51 տոկոսն առաջարկում է հատկացնել խորվաթ-մահմեդական դաշնությանը, իսկ 49 տոկոսը՝ սերբերին: Եթե կողմերը չհամաձայնեն, ապա, Ա. Կոզիրեւի խոսքերով ասած, նրանք «կհանդիպեն լրացուցիչ ճնշման»: Հակամարտ խմբավորումները պետք է կիրառեն ու երկարաձգեն հրադադարի համաձայնագիրը, որը մեկ ամսով կնքվել է Ժնեւում, հունիսի 8-ին: Նախարարները կողմերից պատասխան են սպասում երկշաբաթյա ժամկետում: Բոսնիային նվիրված նախարարական հաջորդ հանդիպումը որոշված է անցկացնել մինչեւ հուլիսի վերջը:

«Եվրոպական Միության հետ միասին»

ԲԵՅՐՈՒԹ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լիբանանի նախագահ Էլիաս Հրաուին երեքշաբթի հայտարարեց, որ Լիբանանը երբեք միակողմանի հաշտության պայմանագիր չի ստորագրի Իսրայելի հետ, չնայած որ Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպությունը եւ Հորդանանը խուսափում են Իսրայելի հետ համատեղ արաբական բանակցություններ վարելու գծից: «Մենք հավատարիմ կմնանք Իսրայելի հետ արաբական երկրների հաշտության համատեղ բանակցությունների սկզբունքին, եւ երբեք անջատ համաձայնագիր չենք ստորագրի նրա հետ», ասեց Էլիաս Հրաուին: «Իսրայելը արաբների հետ վարվող բանակցություններում ընտրել է «բաժանիր եւ տիրիր» եղանակը, բայց Լիբանանն իրեն թույլ չի տա խաբել անջատ բանակցությունների մեջ: Մենք կլինենք եվրոպական Միության հետ միասին», ընդգծեց Լիբանանի նախագահը: Որպես Իսրայելի դեմ պատերազմական գործողությունները դադարեցնելու պայման, Էլիաս Հրաուին պնդեց, որ իսրայելական զորքերը դուրս բերվեն հարավային Լիբանանի օկուպացված տարածքից, որտեղ 1985 թ. Իսրայելը ստեղծեց «անվտանգության գոտի», որը զբաղեցնում է երկրի տարածքի 12 տոկոսը:

Անգլիա. Պայքար 5 տոկոսի համար

ԼՈՆԴՈՆ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կրկին գրեթե ամբողջությամբ կաթվածահար է Մեծ Բրիտանիայի երկաթուղային երթեւեկությունը: Վերջին յոթ շաբաթվա ընթացքում յոթերորդ մեկօրյա գործադուլն են անցկացնում երկաթուղիների դիսպետչերները, որոնք պահանջում են բարձրացնել աշխատավարձը: Այսօր ուղեւորներին սպասարկում է նորմալ իրադրության մեջ գործող մոտավորապես 15 հազար գնացքներից շուրջ 12 տոկոսը: 4600 դիսպետչերների շահերը ներկայացնող արհմիությունը ձգտում է հասնել աշխատավարձի բարձրացման 11 տոկոսով, այն դեպքում, երբ երկաթուղիների վարչությունը համաձայն է բարձրացնել 6 տոկոսով:

ԵՐԵՎԱՆ - ՏՐԱՆՍ ՖԻՐՄԱՆ
Հրավիրում է ճանապարհորդության
ԵՐԵՎԱՆ - ՎԱՐՇԱՎԱ - ԵՐԵՎԱՆ
երթուղով, 4օր, թռիչքը յուրաքանչյուր երկուշաբթի, հուլիսի 11-ին, 18-ին և 25-ին

ԵՐԵՎԱՆ - ԲՐԵՍՏ - ԵՐԵՎԱՆ
երթուղով, թռիչքը հուլիսի 11-ին և 21-ին
Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմեք՝
«ԷՐԵԲՈՒՆԻ-1» հյուրանոց, 4-րդ հարկ, ս. 430
«ԱՆԻ» հյուրանոց, ս. 617
Հեռ. 581-699, 560-494, 652-862
ARINA

« ԵՎԱ »
ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է Ձեզ
Սովորելու 1-3-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.
- օպերատորական գործ, ծրագրային փաթեթների եւ ծրագրավորման լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- անգլերեն լեզու սկսնակների համար
Communicative course in English, Learning American English, The Cambrige English course (2 ցիկլով), ամերիկյան ուսումնական հաստատություններ ընդունվողների համար TOETL
- բանկային գործ
- հաշվապահություն եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա
- մերսում (մասաժ)
Դասընթացներն ավարտողներին տրվում են վկայականներ (սերտիֆիկատ) հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուներով:
Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ համապատասխան պայմաններ Ձեր կենտրոնում:
Ընդունում ենք ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11-ից 16-ը:
Հասցեն՝ Սարյան փող., 4 (Մ. Սարյանի տուն-թանգարանի դիմաց)
Հեռախոս 58-21-22

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Շվեյցարական դրամատներն էլ են սխալվում

Ինչպես հայտնում է գերմանական թերթերից մեկը, շվեյցարական երեք խոշորագույն դրամատներից մեկը՝ Swiss Bank Corporation (SBC), աշխատանքից ազատել է վեց աշխատողի: Նրանք յուրացրել են իրենց լիազորությունները, կատարելով մի գործարք, որը դրամատանը սպառնում է 100 միլիոն ֆրանկի վնաս:

Ընդհանրապես շվեյցարական դրամատներն դանդաղորեն են ուղղում իրենց սխալները: Սակայն այս անգամ SBC բանկի ղեկավարության գործողությունները արագ եւ վճռական էին: Մասնագետները դա բացատրում են մասնավորապես նրանով, որ վերջին ժամանակներս դրամատունը մի քանի անհաջողություն կրեց վարկ հատկացնելիս: Դրամատան գլխավոր կառավարիչ Ժորժ Բլյումը, որը այդ պաշտոնում է անցյալ տարվանից, դարձրեց հասկացնել տվեց, որ դրամատան ղեկավարությունը ցուցաբերում է իր մտադրությունը խստացնել կառավարումը եւ աշխատակիցների ծառայողական գործունեության հսկողությունը: Խախտումներ ճանաչվել են նաեւ տարադրամային գործարքներում: Այս անհաջող դրամատան ղեկավարության մեջ մտահոգություն առաջացրեց: Ազատվածներն են տարադրամային երեք դիլեր եւ ավելի բարձր մակարդակի երեք աշխատակից՝ տնօրեններ: Նրանց նկատմամբ քրեական գործ չի հարուցվել:

Տվյալ դեպքում SBC դրամատունը տառապում էր փոխանակում բարձրակարգ մի դրամատան հետ, որը, ինչպես պարզվեց, ճգնաժամի մեջ էր: Շվեյցարացիները փողը փոխանցել էին բարերին, իսկ բարերը նրանց՝ ոչ: Ընդ որում շվեյցարական դրամատան ծառայողները գերազանցել էին իրենց լիազորությունները, դուրս գալով չափերից, որը սահմանված է բարձրակարգ դրամատան համար:

SBC դրամատան ներկայացուցչի խոսքերով, հաջորդված գործարքը կարող էր դրամատանը նստել 100 միլիոն շվեյցարական ֆրանկ, սակայն առայժմ դեռ շուտ է խոսել, թե վնասը որքան է դառնալ: Շվեյցարական դրամատունը բարձրակարգ կենտրոնական դրամատան հետ բանակցություններ է վարում փոխզիջման լուծման վերաբերյալ: Սակայն նույնիսկ ամենավատ դեպքում SBC-ի հաճախորդները չեն տուժի, վնաս կկրի միայն դրամատունը: Ի դեպ, անցյալ տարի բանկը ստացել է շուրջ 4,5 միլիարդ ֆրանկ շահույթ:

«Կոմերսանտ», 28 հունիսի

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սոֆոկլեսի «Անտիգոնեն» Գյումրիի թատրոնում

Այո՛, Սոֆոկլեսի «Անտիգոնեն», զուտ հանդիսանքային առումով անգրավիչ մի ողբերգություն, Գյումրիի Վարդան Աճեմյանի անվան թատրոնում: Որքան անսպասելի, նույնքան հուսադրող իրողություն, որ անգամ դժվարին պայմաններում ապրող Գյումրիի թատրոնը եւ նույնպիսի պայմաններում ապրող Գյումրիի հանդիսատեսը չեն կորցրել լուրջ արվեստի ճաշակն ու նախասիրությունը: Ողբերգություն ողբերգության ապրած եւ ապրող քաղաքում:

Բեմադրիչ Հակոբ Ղազանչյանը, որը թատրոնի գեղարվեստական ղեկավարն է, ողբերգությունը մեկնաբանել է յուրովի:

Էդիպոս արքայի զավակները՝ Էտեոկլեսը եւ Պոլինիկեսը սպանվել են Թեբեի պարիսպների մոտ տեղի ունեցած ճակատամարտում՝ կամենալով տիրանալ հայրական գահին: Թեբեի տիրակալ Կրեոնը վճիռ է արձակում՝ ավագ եղբորը թաղել բոլոր պատիվներով, իսկ Պոլինիկեսին հողին չհանձնել, անթաղ թողնել որպես դավաճանի, քանի որ դրսից հարյուր սարի առաջ Սոֆոկլեսի գրած «Անտիգոնեի» իմաստը:

Բեմադրիչ-մեկնաբան Հակոբ Ղազանչյանի ներկայացման մեջ առավել կարեւորվել է ոչ թե Կրեոն - Անտիգոնե, այլ Կրեոն - Թեբեի քաղաքացիներ հարաբերությունը: Նրա հետադրված գաղափարն այդպիսին է՝ ողբերգությունը կատարվում է քաղաքացիների հլու-հնազանդ վերաբերմունքի պատճառով: Կրեոնի դերակատար Լեւոն Մայրամյանն իր դերը խաղում է ամենայն լրջությամբ, ցույց տալով եւ՝ տեսական ուժերը պաշտպանող տիրակալի, եւ՝ են իրենց չխնայելով, ինչպես ամեն մի լուրջ թատրոնում:

Սա բեմադրական մտքի ներկայացում է: Ես կուզենայի, որ սա լիներ նաեւ դերասանական հագեցման ներկայացում: Այստեղ պետք է լավեր Սուսաննա Հարությունյանի Անտիգոնեի սարսուռ ապրող ողբերգական ճիչը, մինչդեռ կերպարն անճանաչելի է ընդհանուր դուրեկան, բայց մեղմ քնարական ընթացք: Այդպես կարող է ներկայացվել Անտիգոնեի քույր՝ Իսմենեն (Լարիսա Ղեւոնդյան), ինչպես եւ արվում է, բայց ոչ Անտիգոնեն: Այդ հագեցումն օգնությունն էր կանչել՝ քաղաքը գրավելու համար:

Այդ անարգանքը կարող էր հանդուրժել ամեն ոք, բայց ոչ Անտիգոնեն՝ Պոլինիկեսի քույրը: Սերը եղբոր հանդեպ եւ բարոյական պարտքի գիտակցությունը նրան դրդում են «ոչ» ասել տիրակալին, հակառակ գնալ նրան եւ կյանքի գնով հողին հանձնել եղբոր դին: «Երբ իմ մոր զավակին անթաղ թողնեի, դա ինձ մահվանից ավելի ցավալի կլիներ, իսկ մնացածն ինձ չի վշտացնում», ասում է Անտիգոնեն, եւ սրա մեջ է նրա բարոյական մեծությունը:

Ինչպես ամեն մի ճշմարիտ ողբերգության մեջ, «Անտիգոնեում» եւս հակադիր կողմերից ամեն մեկը յուրովի իրավացի է: Կրեոնը նույնպես անհողդողդ բնավորություն ունի: Նա առաջնորդվում է պետության, իշխանության շահերով: Օրենքն օրենք է, պետությունը պահվում է ոչ թե մարդկային զգացմունքներով, այլ կոպիտ ու դաժան միջոցներով: Եւ նա հրամայում է մահվան մատնել Անտիգոնեին՝ իր Հեմոն որդու հարսնացուին:

Ողբերգությունն, այսպիսով, բարոյականության եւ պետականության բախումն է, մարդկային հոգեւոր աշխարհի եւ բիրտ տիրակալության ընդհարումը, որտեղ կործանվում են ամենքը: Անտիգոնեի մահվանը հաջորդում է Հեմոնի եւ նրա մոր՝ Էվրիդիկեի ինքնասպանությունը: Արդեն եւ մենակ մնացած, տեղի ունեցածից զարհուրած Կրեոնի ինքնապաշտպանությունը: Աստվածները պատժում են նաեւ նրան՝ մարդկային օրենքները զանց առնելու համար:

Պետական օրենքները եւ մարդկային օրենքները պետք է ներդաշնակ լինեն եւ ոչ իրարամերժ, այլապես ողբերգությունն անխուսափելի է: Սա է մեզնից երկու հազար հինգ հոգեբանությունն այն մարդու, որ բարոյապես քայքայվում է, մարդկային օրենքները զանց առնելու եւ պետական դաժան օրենքներին ապավինելու պատճառով: Դա բավական է, որ պետության ղեկավարը կորցնի իր նկարագիրը՝ ուրիշ կերպ լինել չէր կարող, նույնիսկ անկախ աստվածների կամքից, առավել եւս՝ աստվածների կամքով: Ինչ վերաբերում է քաղաքացիներին, ապա նրանց խումբը (Հովհաննես Հովհաննիսյան, Արթուր Հակոբյան, Կարեն Խաչատրյան, Լեյլա Խաչատրյան, Վաղարշակ Ասատրյան) իրեն հատկացված դերը կատարում է պարզապես փայլուն կերպով: Ըստ բեմադրիչի մտահղացման, մենք տեսնում ենք խրատաբանություններին հարմարվող, տիրակալի կամքին հլու, ոչինչ եւ ոչ ոքի չհարգող հանրային զանգվածի, որի անտարբեր հայացքի առաջ կարող է կատարվել ամեն մի անարդարություն: Սա է, իմ տպավորությամբ, ներկայացման հետադրված գլխավոր միտքը՝ արտահայտված բեմական բոլոր միջոցներով:

Գյումրիի թատրոնի «Անտիգոնեն» բեմադրական ասույթ սահմաններ մեջ դրված ներկայացում է՝ առնված ռիթմային ու երաժշտական խստիվ շրջանակի մեջ: Վլադիմիր Ռսկանյանն իր տպավորիչ երաժշտությամբ, նկարիչ Անտոն Քեշիշյանը գրաֆիկական զուսպ ձեւավորմամբ բեմադրական մտահղացման հետ այնքան ներդաշնակ են, ասես երեքի հեղինակն էլ մի մարդ է:

Բեմադրական խոսք կարգապահություն պահանջող այս ներկայացման մեջ, որը հարուստ է ռեժիսորական հետաքրքիր լուծումներով, գայթուն բեմավիճակներով, ամեն մի դերակատար ունի իր տեղը: Եւ դերակատարներն իրենց առաջադրված խնդիրները կատարում կան բոլոր, հին համարենով՝ պարզապես, պակասում է նաեւ Գեւորգ Խաչատրյանի Հեմոնին, Յուլիկ Ամիրխանյանի պահակին, Արտաշես Գյոզալյանի Տիրեսիասին, Սուսաննա Բաղդասարյանի Էվրիդիկեին, դերասաններ, որ խաղում են ճիշտ ու բարեխիղճ, բայց նվազ ուշադրություն դարձնելով խաղի հուզական կողմին:

Սա է, իմ կարծիքով, ներկայացման թույլ կողմը եւ մեկ էլ այն, որ բեմական խումբը կարճ է մտածված, տխուր, որ այս տիպի բեմադրության մեջ կարեւոր է սովորականից, լավ չի լսվում: Եւ, այնուհանդերձ, գյումրեցիների «Անտիգոնեն» ամեն մի կարգին, լավ վիճակում գտնվող քաղաքի նախանձելի վիճակում գտնվող թատրոնին պատիվ բերող բարձրորակ բեմադրություն է:

Արժե, որ սա, թատրոնի խաղացանկի մյուս հաջողված բեմադրությունների հետ միասին, ցուցադրվի Երեւանում: Դա կհարստացնի Երեւանի թատերական կյանքը եւ նոր լիցք կտա Գյումրիի թատրոնին:

Այստեղ էլ ավարտվում է այս պատմությունը: Բայց հունիսի 26-ի զուտ օրվա ներկայացումից հետո կայացավ քննարկում, որի մասին արժե մի քանի խոսք ասել: Քննարկմանը մասնակից եղան մի շարք մտավորականներ եւ խոսեցին այնքան իմաստալից, արեցին այնքան նուրբ ու խելացի դիտողություններ, որ թողեցին ամենալավ տպավորություն Գյումրիի մտավորականության այսօրվա մակարդակի, իրենց թատրոնի բախտով ապրող նախանձախնդիր հանդիսատեսի մասին:

Գյումրիի թատերական ավանդները, ի հեճուկս բոլոր դժնդակ պայմանների, շարունակում են ապրել:

ԼԵՒՈՆ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ

Գիմում Թուրքիային՝ պահպանելու հայկական հուշարձանները

ԵՐԵՒԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ՀՀ ազգային հանձնաժողովի աջակցությամբ, ԼՂՀ իշխանությունները ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ուշադրությունն են հրավիրել Ղարաբաղի բոլոր հուշարձանների պահպանության եւ վերականգնման անհրաժեշտության վրա, ելնելով 1954 թվականի մայիսի 14-ի «Ռազմական հակամարտության դեպքում մշակութային արժեքների պահպանության մասին» կոնվենցիայի պահանջներից: ՀՀ ԱԳՆ մամլո ծառայության հաղորդման համաձայն, Հայաստանի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովը դիմել է նաեւ Թուրքիայի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովին՝ առաջարկելով համատեղ ծրագրեր կազմել Թուրքիայի տարածքում գտնվող հայկական հուշարձանների պահպանության, իսկ հնարավորության դեպքում նաեւ վերականգնման նպատակով: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովի նախագահ, ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը հուլիսի 5-ին ուղերձ է հղել Իրանի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովին նախագահ պրն. Զարգարին, որտեղ խորին շնորհակալություն է հայտնել Իրանի կառավարությանը եւ ժողովրդին, որը նոր պետության կառուցման դժվարին իրավիճակում հնարավորություն է գտնում միջոցներ հատկացնելու Արեւելյան եւ Արեւմտյան Ատրպատականների տարածքում գտնվող, բացառիկ պատմական եւ գեղագիտական արժեք ներկայացնող Թադեի, Սուրբ Ստեփանոս Նախավկայի, Ծործորի Սուրբ Աստվածածին վանքային համալիրների վերականգնման համար: Պրն. Փափազյանը խնդրել է իր շնորհակալությունը փոխանցել վերոհիշյալ հուշարձանների վերականգնման աշխատանքները ղեկավարող եւ իրականացնող իրանական պատասխանատուներին:

Ուսումնարանը պետական հովանավորության կարիք ունի

ԵՐԵՒԱՆ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Երեւանի պարարվեստի ուսումնարանի տնօրեն Թերեզա Գրիգորյանը կարծիքով, այսօր հայ պարարվեստը աղետալի վիճակում է: Հանրապետության լավագույն պարողների 50 տոկոսն այժմ աշխատում են Եւրոպայի ամենատարբեր երկրներում, իսկ հայ բեմը մնացել է գրեթե թափուր: Այս իմաստով բացառիկ կարեւորություն պետք է տրվի հանրապետության միակ պարային կրթօջախին՝ պարարվեստի ուսումնարանին, սակայն ուսումնարանը մոռացված է հանրապետության ղեկավարության կողմից: Այսօր կրկին օրախնդիր նշանակություն է ստացել ուսումնարանի սաների՝ Ռուսաստանի լավագույն դպրոցներում ուսումնառությունը շարունակելու հարցը: Այս տարի ուսումնարանին հնարավորություն է տրվել իր 2 լավագույն սաներին գործուղել Պետերբուրգի պարարվեստի ուսումնարան՝ վերապատրաստվելու: Սա հնարավորություն կտա օպերայի եւ բալետի թատրոնը ապահովելու առաջատար պարային զույգով, սակայն մինչեւ օրս լուծված չեն գործուղման հետ կապված դրամական խնդիրները: Թերեզա Գրիգորյանը հայտնեց, որ ուսումնարանը այժմ զբաղված է պարահանդեսային պարերի ստուդիայի ստեղծման աշխատանքներով, որը կգործի ուսումնարանին կից:

«Երբ մենք կարողանանք լուծել տարածքային հարցը, ապա սեպտեմբերին ընդունելություն կհայտարարենք նաեւ պարահանդեսային բաժնում», ասաց Թերեզա Գրիգորյանը:

ՄՈՍԿՎԱ

Բացվեց միջազգային կինոշուկա

ՄՈՍԿՎԱ, 6 ՀՈՒԼԻՍ, ՄՆԱՐՔԻՄԱ ՊՐԵՍՍ: Հուլիսի 5-ին այստեղ բացվեց ավանդական միջազգային կինոշուկան, որտեղ այս անգամ ներկայացված են 200-ից ավելի կինոֆիլմ ու տեսաֆիլմ: Ինչպես հայտարարեց կինոցուցադրման ծառայության ղեկավար Պյոտր Բեսեդինը, հանդիսականների շրջանում, ըստ երեւույթին, առավել մեծ հետաքրքրություն կառաջացնեն Տոդորովսկի-Կրոսերի «Մերձմոսկովյան երեկոները», Սեմյոն Արանովիչի «Շան արիճը», Ինննա Չուրիկովայի եւ Իգոր Սկլյարի մասնակցությամբ, Սերգեյ Լ... կոնենկոյի «Չեմ ուզում ամուսնանալ» կատակերգությունը: Արտասահմանյան ժապավենների թվում նաեւ նշենք «Կործանողը» Սիլվեստր Ստալոնեի մասնակցությամբ, «Շեհերազադեն» եւ Դիսնեյի կինոստուդիայի «Երեք հրացանակիրները»: Փառատոնը կտեւի մինչեւ հուլիսի 11-ը:

ՉԱՓԱԶԱՆՑ ԿԱՐԵՒՈՐ ԳՈՒՆԱԶԳ

Հուլիսի 12-ին եւ 13-ին,

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՊԱԼԱՏՈՒՄ

հանդես կգան

ՈՍԿԻՆԵՐԸ

«Կրկին երեւում 2»
մշտապես փոփոխվող
նոր ծրագրով

Տոմսերը վաճառվում են Օպերայի, Կամերային տան, հեծանվահրապարակի տոմսարկղերում, ինչպես նաեւ ներկայացումից առաջ:

Սկիզբը 18.00-ին

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՅԻ ԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ԹԱՏՐՈՆ

9 հուլիսի

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

երգում է սփյուռքահայ երգիչ

ՀՈՎՍԵՓ ԱՍԱՅԱՆԸ (ԼԻԲԱՆԱՆ)

Ծրագրում՝ հայրենասիրական, ազգային եւ քնարական երգեր
Համերգի հովանավոր եւ կազմակերպիչ «Զարթնիր» ընկերություն

Տոմսերը վաճառվում են Օպերայի եւ Կամերային երաժշտության տան տոմսարկղերում

Սկիզբը ժամը 16.00-ին

ԱՄՆ

Սումգայիթի մասին գիրքը՝ մրցանակակիր

«Ազգի» մարտի 15-ի համարում մեր ընթերցողներին տեղյակ էինք պահել, որ սումգայիթյան ողբերգական դեպքերի 6-րդ տարելիցի առիթով ԱՄՆ-ում անգլերեն լեզվով լույս էր տեսել գրող Ալեքսանդր Շահինյանի «Պոգրոմ» վեպը: Այժմ «Արմինյըն Միրրոր-Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթի հաղորդագրությունից տեղեկանում ենք, որ այն «Շիկագո Ունիոն ֆոր Փաբլիշինգ» կազմակերպության կողմից անցկացվող գրական մրցանակաբաշխության մեծահասակներին ուղղված եւ լավ վաճառք ունեցող գրքերի ցուցակում գրավել է երկրորդ տեղը: Գիրքը լույս ընծայող «Էդիբըն Իյու» հրատարակչական գործերի կառավարիչ եւ խմբագիր Պատրիշա Վեյկերսհեյմերը հունիսի 9-ին ներկայանալով Նյութերի գրադարանում կայացած հանդիսավոր արարողությանը, ստացել Է հատկացված մրցանակը: Հրատարակչության գլխավոր խմբագիր Հենռ Լոմեյերն այդ առիթով նշել է, որ «նման գնահատականը հատկանշական է նորաստեղծ հրատարակչության համար, որն անցած երկու տարիների ընթացքում փորձում էր լավորակ գրքեր հրատարակելով ուշադրության արժանանալ: «Պոգրոմը» իսկապես արժեքավոր վեպ է, որն առաջին անգամը լինելով, անդրադառնում է հայ-ադրբեջանական հակամարտության ողբերգական էջերին»: Ըստ գրախոսականի, այն կոտորածների սոսկ շարադրանքը չէ, այլ տառապյալ հոգու մի ճիչ՝ հայերի հանդեպ գործված անարդարությանն ի տես: «Շիկագո Ունիոն ֆոր Փաբլիշինգ» կազմակերպությունը հիմնվել է՝ լայն ներկայացուցչական ասպարեզ բացելու կանանց եւ շղամարդկանց առջեւ հրատարակչական գործունեության բնագավառում, գնահատելու նրանց ջանքերը եւ արժեւորելու նրանց հարուստ գործունեության արգասիքը հանդիսացող ստեղծագործությունները: Ավելացնենք, որ Ալեքսանդր Շահինյանը հայտնի գրող եւ լրագրող է, որն այժմ ապրում է Լոնդոնում: Ծնվել է Սոչիում: Ստացել եւ կրթություն է ստացել Մոսկվայում: Երկար տարիներ ապրել է Հյուսիսային Արեւելքում՝ Կովկասում: Նա մի քանի գրքերի հեղինակ է: Բայց առավել հոչակված է որպես դրամատուրգ: Իր պիեսներից 11-ը մեծ հաջողությամբ ժամանակին բեմադրվել են Մոսկվայում եւ նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններում: 1988-ին նա որոշում է թողնել Խորհրդային Միությունը եւ քաղաքական ապաստան խնդրել Անգլիայում: Փորձելով Արեւմուտքի ուշադրությունը հրավիրել Հայաստանում, Ադրբեջանում եւ Ղարաբաղում տեղի ունեցող դեպքերի վրա, նա բազմիցս ելույթներ է ունեցել BBC ռադիոկայանով եւ հոդվածներ գրել «Թայմզ» թերթին:

Հ. Ծ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՖՈՒՏԲՈԼ

LEVON TRAVEL

Առաջնությունը լուսաբանվում է «Լեւոն Թրավըլի» աջակցությամբ

World Cup USA 94

ՖԻՖԱ-ն զոհ է ապահովությանը

Խրիստո Ստոիչկով. «Ասված այսօր բուլղարացի էր»

ՖԻՖԱ-ի կենտրոնակայանում տեղի ունեցած ժողովում ճշտարկվեցապահովության հարցը՝ 36 հանդիպումների ընթացքում: Արդյունքը դրական է: Պահպանվել է նաեւ ժողովրդի կարգապահությունը: Մինչեւ հիմա ձերբակալվել են 312 անձնավորություններ, որոնք փոքր թիվ են մարզադաշտ հաճախած ավելի քան 2 միլիոն հանդիսականների համեմատությամբ: Ձերբակալվածների մեծ մասը՝ 161 հոգի, սեւ շուկայում վերավաճառել են տոմսերը: Այս միջադեպերը շատ ավելի քիչ են, քան լինում են ամերիկյան մարզական միջոցառումների ժամանակ (բասկետբոլ, բեյսբոլ, ամերիկյան ֆուտբոլ): 12 անձեր բանտարկվել են հարբած լինելու համար: Սա նույնպես չնչին տոկոս է: Տեղեկացնենք, որ յուրաքանչյուր անձի բռնաբերվում է մարզադաշտ տանել 2 գավաթ գարեջուր: Բժշկական օգնության ենթարկված 833 անձերի 95 տոկոսը արեւահարվածներն էին:

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
Լոս Անջելես

ՄԻԳԵԼ ՄԵՋԻՅԱ ԲԱՐՈՆ *(Մեքսիկայի հավաքականի ավագ մարզիչ)*. «Հավասար եւ բարձր մակարդակի խաղ էր: Ինչ վերաբերում է փոփոխություններ չկատարելուն, ես անհրաժեշտություն չէի տեսնում: Կարծում եմ, որ ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած խաղերը ամբողջական հաջողություններ արձանագրեցին թե կազմակերպչական եւ թե նյութական տեսակետներից: Ինչ վերաբերում է մրցավարներին, ապա պետք է խոստովանել, որ նրանց որոշակիությունները շատ ծանր են: Ես համոզված եմ, որ մրցավարները պրոֆեսիոնալներ են, եւ նրանց մակարդակը երբեք կասկած չի հարուցել: Ես դեռ չեմ ուզում առաջիկա անելիքները: Շատ հպարտ եմ իմ խաղացողներով ցուցաբերած վարվածքի, խաղային վարպետության համար, եւ ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել նրանց»:

ԲՈՐԻՍԼԱՎ ՄԻԽԱՅԼՈՎ *(Բուլղարիայի հավաքականի դարպասապահ)*. «Բուլղարիայի ժողովրդի համար սա մեծ հաջողություն է: Մենք խաղացինք մեր լավագույն խաղը: Եթե յուրացվեց ծամածռական ճշտանկվեց, ես շատ հանգիստ էի եւ անհամբերությամբ սպասում էի, որ գործը 11 մ. հարվածներին կհասնի: 3 տասնամյակին (11 մ.) հարվածների հետ մղելն իմ կողմից նորություն չէ: Իմ մարզական կյանքում բազմիցս նման հարվածներ եմ հետ մղել: 11 մ. հարվածներ հետ մղելու որեւէ ստրատեգիա չեմ մշակել նախապես: Ես միշտ ուշադիր նայում եմ հարվածողի աչքերին»:

Երբ Միխայլովին ասացին, որ ինքը հերոս է, նա պատասխանեց. «Ոչ, ամբողջ թիմն է հերոս»:

Անդրադառնալով Գերմանիայի հավաքականի հետ քառորդ եզրափակչի առաջին խաղին, դարպասապահն ասաց. «Մենք պետք է խաղանք հավասարը հավասարի դեմ եւ ցուցադրենք մեր լավագույն խաղը»:

ԴԻՄԻՏՐ ՊԵՆԵՎ *(Բուլղարիայի հավաքականի ավագ մարզիչ)*. «Շատ ծանր խաղ էր: Մենք հաղթեցինք մի թիմի, որը ունեցավ Արգենտինայի հավաքականի մակարդակը: Շնորհավորում ուրախ եւ երջանիկ ենք ծնող բերած արդյունքների համար:

Մեր դարպասապահը Եվրոպայի լավագույններից մեկն է. նա իր կարողությունները լիովին ցուցաբերեց աշխարհի առաջնության գրեթե բոլոր խաղերում: Տպավորությունս այն էր, որ ԱՄՆ-ն հնարավորություն ավելի ուժեղ հավաքական է ունենալու: Այս անգամ նրա բախտը չբերեց. 1/8-րդ եզրափակչում հանդիպելով Բրազիլիայի պես թիմի հետ: Գերմանիայի հավաքականը մեզ անծանոթ չէ, եւ նրա դեմ պետք է խաղանք ինքնավստահ: Մեր թիմը պետք է որոշի Արգենտինայի հավաքականի դեմ ցուցաբերած իր խաղաոճը:

Երբ մեզ հաջողվի դա, ապա ի վիճակի կլինենք հաղթել նույնիսկ աշխարհի չեմպիոնին:

ԽՐԻՍՏՈ ՍՏՈԻՉԿՈՎ *(Բուլղարիայի հավաքականի հարձակվող)*. «Ասված այսօր բուլղարացի էր: Այսօր Մեքսիկայի հավաքականը պարտվեց. չնայած շատ ուժեղ թիմ է, լավ խաղացողներով եւ մեծ մարզիչով: Ես շատ ուրախ եմ, որ հաղթեցինք, եւ կարեւոր չէ ինչ ձեւով: 11 մ. խաղացնելիս ես միշտ վերջինն եմ լինում: Դա առավելություն է, սակայն խաղացողին»:

ՊԻՏԵՐ ՌՈՒՖԱՅԻ *(դարպասապահ, Նիգերիա)*. «Մենք չկարողացանք խաղալ այնպես, ինչպես ցանկանում էինք: Շատ ցավալի է, որ վերջին 2 րոպեներին բաց թողեցինք իտալացիներին գոլ խփելու: Մենք արժանի էինք հաղթանակի: Իտալացիները շատ փորձառու են եւ կարող են ցանկացած խաղացողի «խեղդել»

2 կամ 3 հոգով միանգամից շրջապատելով նրան: Անձնապես ինձ համար աշխարհի առաջնությունը մեծ փորձառություն է: Այստեղ ամեն տեսակի ժողովուրդների եւ ֆուտբոլիստների հանդիպեցի: Ինձ համար անմոռանալի հիասքանչ է»:

ԺՈՐԺ ՖԻՆԻԴԻ *(հարձակվող, Նիգերիա)*. «Իտալիայի հավաքականը շատ ուժեղ է: Մենք պարտվեցինք, քանի որ մի քանի րոպե անկազմակերպ

կերպ վիճակում էինք: Ֆուտբոլային խաղը վերջանում է այն ժամանակ, երբ վերջին սուլիչն է հնչում: Այսօր մենք այդ դասը սովորեցինք»:

ԴԱՆԻԵԼ ԱՄՈԿԱՉԻ *(հարձակվող, Նիգերիա)*. «Մենք շատ շատ սկսեցինք պաշտպանությամբ անցնել, եւ դա մեր գլխավոր սխալն էր»:

ՉԻԴԻ ՆՎԱՆՈՒ *(պաշտպան, Նիգերիա)*. «Ռաշիդի Եկինիի եւ մարզիչ Կլեմենս Վեստերհոֆի հարաբերությունները լավ չեն, եւ այդ պատճառով Եկինին իր խաղը չցուցադրեց»:

ՍԵՆԴԻ ՕԼԻՍԵՀ *(կիսապաշտպան, Նիգերիա)*. «Իտալիայի հավաքականի կիսապաշտպանները լավն են, բայց մերոնք էլ պակասը չեն: Մենք պետք է հպարտ լինենք, որ հասանք 1/8-րդ եզրափակիչ: Ես համոզված եմ նաեւ ճակատագրին եւ իմ աստծուն: Շնորհակալ եմ աստծուն, որ ամբողջ ժամանակ ինձ հետ էր: Ասված ինձ երջանիկ դարձ է դարձել, որովհետեւ Աֆրիկայի չեմպիոն եմ»:

ԱՆԳԵԼ ԻՐՈԳԱՆԵՏԿՈՒ *(Ռումինիայի հավաքականի ավագ մարզիչ)*. «Շատ ուրախ եմ, մեր ժողովրդին մեծ ուրախություն պատճառեցինք: Սա ռումին ժողովրդի կյանքում ամենամեծ իրադարձություններն է: Ես զանգեցի ռումինացի իմ ընկերներին, նրանք ասացին, որ Արգենտինայի հավաքականի դեմ կիրառվի օրվա մեր հաղթանակից հետո 800 հազարից մինչեւ մեկ միլիոն ժողովուրդ է դուրս եկել Բուխարեստի փողոցները: Կարծես նոր հեղափոխություն էր եղել: Ոմանք ասում են, որ մենք շատ ենք երազել: Բայց դաշտում մեր ձեռք բերած արդյունքները պետք է հիշեցնեն, որ յուրաքանչյուրն իրավունք ունի երազելու իր ուզած չափով աշխարհի առաջնությունում հաջողություն ունենալու համար: Նոր խաղաճանապարհ կյանքը Ռումինիայում օգտակար է եղել մեր ֆուտբոլին, բեւս միշտ էլ տաղանդավոր խաղացողներ ենք ունեցել: Նախկին ռեժիմի տակ մեր ֆուտբոլիստները չէին կարող արժանավորել իրենց անհատականությունը: Հիմա յուրաքանչյուրը կարող է դրսեւորել ստուգելու ցանկացած պրոֆեսիոնալ թիմի հետ եւ ժողովրդին ցույց տալ իր խաղային արժեքը: Հաջին երբեմն վատ է խաղում: Ես զոհ չեմ Շվեյցարիայի հավաքականի հետ նրա խաղից եւ այդ մասին խոսել եմ նրա հետ, բայց նա մեր թիմի համար Մարադոնա է, կամ Կրոյֆը: Չեմ ուզում այն տպավորությունը ստեղծել, թե Հաջին համեմատում եմ նրանց հետ: Ինձ համար Հաջին յուրահատուկ է»:

ԳԵՈՐԳԻ ՀԱՋԻ *(Ռումինիայի հավաքականի ավագ)*. «Հպարտ եմ, որ ինձ համեմատում են Մարադոնայի եւ Կրոյֆի հետ: Նրանք ֆուտբոլային պատմություն են կերտել: Ես միայն երազում եմ նրանց պես հիշվել ֆուտբոլի պատմությունում: Կյանքում ամեն մարդ լավ եւ վատ օրեր է ունենում: Ամեն առավոտ նոր ու տարբեր է: Ես 18 տարեկանից պրոֆեսիոնալ թիմերում եմ խաղում: Նրանք, ովքեր իմ խաղաոճը սիրում են, ազնիվ են իրենց գնահատականներում: Ես բախտավոր եմ, որ խաղում եմ Ռումինիայի ներկա սերնդի հետ: Չգիտեմ, որքան ֆուտբոլիստ Ռումինիայում երբ պետք է խաղամ, բայց անպայման տուն եմ վերադառնալու»:

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Հրդեհվեց «Նոր օրի» խմբագրատունը

սկիզբը էջ 1

Հուլիսի 5-ին ժամուլի կենտրոնում դիտելով Մեքսիկա-Բուլղարիա 1/8-րդ եզրափակիչ հանդիպումը, ժամը 16-ն անց 30 րոպեին շտապեցի «Նոր օր», հերթական նյութերն ուղարկելու «Ազգին»:

Թերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Պողոսյանը ժամը 17-ին գնաց խմբագրությունից, բաց թողնելով իր առանձնասենյակը, որտեղից ֆաքսով պետք է ուղարկեի հերթական նյութերը: Ժամը 17-ն անց 20 րոպեին ես եւ «Նոր օրի» տնօրեն, մեր հայրենակից Հակոբ Հովհաննիսյանը հեռացանք խմբագրությունից: Երեկոյան ժամը 20-ին հրդեհ բռնկվեց հենց գլխավոր խմբագրի առանձնասենյակում: Լուրն անմիջապես հաղորդվեց նաեւ հեռուստատեսությամբ: Դա ցնցող էր բոլորիս համար: Հսկայական վնաս է եղել: Ամբողջ սենյակը ընդհանուր տանիքի հետ վառվել է: Վնասվել են նաեւ հարակից սենյակները: Փչացել են մեծ թվով սարքավորումներ (ֆաքս, պատճենահանող մեքենա, հեռուստացույց, մեքենագրական մեքենաներ եւ այլն), հսկայական գրականություն: Հարցերը լուծելու համար երկար ժամանակ կպահանջվի, բայց թերթը պետք է շարունակի իր աշխատանքը, որի համար նոր տեղ է փնտրում: Դժվար կացության մեջ հայտնվեցի նաեւ ես, բայց շնորհիվ խմբագրության աշխատակիցների հոգատարության, ուղիներ են փնտրվում աշխատանքս հեշտացնելու համար: «Նոր օրի» տնօրեն Հակոբ Հովհաննիսյանը հասցրեց արագորեն պայմանավորվել «Արաքս» տպարանի հետ, որտեղից պետք է ուղարկեմ հերթական նյութերը: Շտապում եմ տպարան:

Ժամուլի կենտրոնում Մեքսիկա-Բուլղարիա խաղը դիտում էի առաջնությունում հավատարմագրված ամերիկահայ միջազգային կարգի մրցավար Թորոս Քարտեղյանի հետ: Նա ասաց, որ եթե գործը հասնի 11 մետրանոց հարվածների, ապա մեքսիկացիներն անպայման կպարտվեն: Այդպես էլ եղավ: Աշխարհի 15-րդ առաջնությունը պատմության մեջ կմտնի որպես բալկանյան թիմերի մրցաշար:

Հրդեհի հետաքննությունը շարունակվում է:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Վանաձորցի ըմբշամարտիկը դարձավ Եվրոպայի չեմպիոն

Լեհաստանի Պանեվեժիս քաղաքում ավարտվեց ազատ ըմբշամարտի Եվրոպայի բաց առաջնությունը: Չեմպիոնի կոչումը նվաճեց վանաձորցի 57 կգ քաշային, աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Հովիկ Մանուկյանը: Եզրափակիչ մարտում նա հաղթանակ տոնեց Ռուսաստանի ներկայացուցիչ, աշխարհի այս տարվա գավաթակիր Ալեքսանդր Անխոջովի նկատմամբ:

ՆՏ

ԵՐԵՎԱՆ

Ասպարեզում հաշմված մարզիկները

ՅՈՒՐԻ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Հայաստանի ժուռնալիստի տանը տեղի ունեցավ մամուլի ասուլիս, որը կազմակերպել էր «Փյունիկ» ասոցիացիան: Ելույթ ունեցավ հանրապետության պարալիմպիկ կոմիտեի եւ «Փյունիկ» մարզական ասոցիացիայի նախագահ Հակոբ Աբրահամյանը: Նա պատմեց այն աշխատանքների մասին, որ տարվում է հաշմված մարզիկների եւ ընդհանրապես երեխաների սոցիալական, հոգեբանական վերականգնման ուղղությամբ: Նա նշեց, որ 1996 թ. Ատլանտայում կայանալիք պարալիմպիկ խաղերում մեր երկիրը կարող է եւ պետք է ներկայացնի ծանր եւ թեթեւ աթլետիկայի, լողի եւ սեղանի թենիսի, նետաձգության, առագաստային սպորտի թիմեր: Իսկ արդեն այս տարի մեր հաշմանդամ մարզիկները կմասնակցեն աշխարհի երկու առաջնությունների. Անգլիայում կայանալիք (օգոստոսին) առագաստային սպորտի եւ Շվեդիայում անցկացվելիք (սեպտեմբերին) ծանրամարտի առաջնություններում:

Հ. Աբրահամյանը նաեւ մանրամասներ պատմեց «Փյունիկի» գործունեության, այդ ասոցիացիային հովանավորող կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ անհատ հովանավորների համատեղ մարդասիրական աշխատանքների մասին:

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջին շրջանն ավարտվեց, «Շիրակն» առաջինն է

Ավարտվեց ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային երրորդ առաջնության առաջին շրջանը:

Մրցաշարային աղյուսակը միանձնյա գլխավորող Գյումրիի «Շիրակը», ակնհայտ առավելությամբ առաջ անցնելով իր հիմնական մրցակիցներից, համարյա թե լուծել է իր գլխավոր խնդիրը. լուրջ հայտ ներկայացնելով այս առաջնության հաղթողի կոչմանը: Մեր մյուս առաջատար ակումբներն առաջնության սկզբում լուրջ մրցակցություն ցույց տալով շիրակցիներին՝ առաջին շրջանի վերջին տուրերում զգալիորեն զիջեցին իրենց դիրքերը: Իրար հետեւից կարեւոր միավորներ կորցրեցին եւ ՀՄԸՄ-ն, եւ «Արարատը», եւ «Բանանցը»: Այս թիմերը, որոնք հիմնականում պայքարը մղում են մրցանակային տեղերի համար, այս անգամ իրենցից առաջ թողնելով «Շիրակին», դժվար թե կարողանան հասնել նրան: Առաջնության հայտնություններից էր Արարատի «Ցեմենտը», որը ձեռք բերեց «հեղինակությունների սարսափի» համբավը, հաղթանակներ տանելով «Արարատի» եւ «Բանանցի» նկատմամբ: Մրցաշարային աղյուսակը եզրափակող թիմերը կրկին աղաղակեցին այն փաստը, որ անխղճորություն է բարձրագույն խմբում պահել 15 թիմ: Զարմացրեց հատկապես Երեւանի «Կանաքը», որը 12 խաղ անընդմեջ պարտություններ կրելով հայտնվել էր մրցաշարային աղյուսակի ամենանվերջին հորիզոնականում, միայն վերջին երկու տուրերում երեք միավոր վաստակեց:

ՀՀ առաջնություն
Բարձրագույն խումբ

15-րդ տուր

«Երազանք»–«Վան»	1-1
«Բանանց»–«Արարատ»	3-3
«Նաիրի»–«Կանաք»	0-1
«Կոտայք»–«Ազնավուր»	1-1
ՀՄ ՖԻՄԱ–«ԲՄԱ Արայի»	4-1

Առաջնության աղյուսակը հուլիսի 8-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Շիրակ	27	14	13	1	0	44-10
2. ՀՄԸՄ	22	14	11	0	3	51-11
3. Բանանց	19	14	9	1	4	58-22
4. Արարատ	18	13	7	4	2	47-10
5. Ցեմենտ	18	13	7	4	2	24-17
6. ՀՄ ՖԻՄԱ	17	14	7	3	4	34-21
7. Կոտայք	14	14	6	2	6	43-28
8. Ազնավուր	14	14	6	2	6	23-42
9. Վան	12	13	5	2	6	18-26
10. Լոռի	10	13	3	4	6	11-25
11. Երազանք	10	14	3	4	7	15-30
12. Նաիրի	8	14	3	2	9	10-23
13. ԲՄԱ Արայի	8	14	3	2	9	19-46
14. Զանգեզուր	6	14	2	2	10	8-61
15. Կանաք	3	14	1	1	12	11-44

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

օրվա հետքերով

ԱՆՀԵՏԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Մանրամասներ Թեհրանում սպանված հայ կրոնավորի մասին

Մեր ընթերցողներին արդեն տեղեկացրել ենք, որ անցյալ շաբաթվա ընթացքում Թեհրանի փողոցներից մեկում, խառնիճաղանջ պայմաններում գտնվել էր Միխայելյան ազգանունով մի հայ կրոնավորի դիակը: Նա Իրանի մայրաքաղաքի հայ բողոքական եկեղեցու երկրորդ հոգևոր հովիվն էր, որ սպանության զոհ էր դարձել անցած 6 ամիսների ընթացքում: Ըստ ավետարանական եկեղեցու ներկայացուցիչների տվյալների, հայր Թադևոս Միխայելյանը անհետացել էր հունիսի 29-ին, իսկ դիակը գտնվել է՝ հուլիսի 2-ին: Աստույգ աղբյուրներ մեջբերելով, մարդու իրավունքների պաշտպանության Քրիստոնեական համերաշխության միջազգային կենտրոնը հայտարարել է, որ սպանությունը կատարել են իրանական իշխանությունները: Նշենք, որ հունվար ամսին սպանվել էր ևս մեկ հայ կրոնավոր՝ Աստծո հավատացյալների հոգևոր հովիվ Հայկ Հովսեփյանը, որին առևանգել էին Թեհրանի օդանավակայան գնալու ճանապարհին: BBC ռադիոկայանի լրատվական բաժնի միջազգային հաղորդումների համաձայն, նշված երկու եկեղեցիները սերտ կապի մեջ են եղել: Ընդհանուր առմամբ, Իրանում կան բողոքականների վեց հոգևոր թևեր, որոնց հարում են 10-15 հազար հավատացյալներ: Ավետարանական թևն այնտեղ ունի 2000 հետևորդներ: Ոստիկանությունը թեև հաստատել է սպանությունը, սակայն մանրամասնություններ չի տվել: Ըստ նույն աղբյուրի, հոգևոր հովվի բարեկամները նշել են, որ նա «լավ հարաբերությունների մեջ է եղել» իշխանությունների հետ, որոնք նրան առաջարկել են դասավանդել Թեհրանի համալսարանում և Կենտրոնական Իրանում գտնվող Քոմ սուրբ քաղաքի աստվածաբանական դպրոցներից մեկում:

ԻՆՏԵՐՊՈԼԻ ՀԱՎԱՔ

Թմրամաֆիան թափանցում է միջազգային կազմակերպություններ

Իրանը թմրամիջոցների դեմ պայքարող եռանդուն երկիր

ԹԵՀՐԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, հուլիսի 6-ին այստեղ աշխատանքն սկսեց Ինտերպոլի առաջին միջազգային խորհրդակցությունը, որը նվիրված է Միջին ու Մերձավոր Արևելքի, Կենտրոնական Ասիայի ընդգրկած թմրամոլության դեմ մղվող պայքարին: Խորհրդակցությանը մասնակցում են 40-ից ավելի երկրների ներկայացուցիչներ, Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարը, ԱՄՆ-ի թմրաբիզնեսի դեմ պայքարի ներկայացուցիչը: Իրանը վաղուց թմրամիջոցների մաքսանենգների լայն գործունեության վայր էր: Այդ երկիրը ոչ թե թմրամիջոցների օգտագործման տեղ է, այլ թմրամիջոցների մաքսանենգության տարանցիկ ճանապարհ դեպի Կենտրոնական Ասիա և այլ ուղղություններ: Հեղափոխությունից հետո Իրանը անհաշտ պայքար է մղում այդ չարիքի դեմ, ծախսելով միլիոնավոր դոլարներ: Միջազգային հանցագործները տարեկան 5 հազար տոննա թմրամիջոցներ են պատրաստում Աֆղանստանում և Պակիստանում, որոնցից տարանցիկ ճանապարհով Իրանով տեղափոխվում են Եվրոպա: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանը հուլիսի 6-ին հաղորդեց, որ Իրանի նախագահը ընդունել է թմրամիջոցների մաքսանենգության դեմ պայքարի միջազգային խորհրդակցության մասնակիցներին և ընդգծել, որ Իրանը համառորեն պայքար է մղում թմրամիջոցների մաքսանենգների դեմ, ափսոսանք է հայտնել թմրամաֆիայի ներկայացուցիչների որոշ միջազգային կազմակերպություններ, զանգվածային լրատվության միջոցներ, համաշխարհային կարևոր կազմակերպություններ ներթափանցելու առթիվ: Նրանց ազդեցությունն այնքան մեծ է, որ թեև Իրանը թմրամիջոցների մաքսանենգության դեմ պայքարող եռանդուն երկրներից մեկն է, որը դրա համար մեծ միջոցներ է ծախսում, նրան համարում էին մարդու իրավունքները խախտող և պնդում են, թե իբր Իրանում քաղաքական կալանավորներին մահապատժի են ենթարկում միջազգային մաքսանենգների անվան տակ:

Նույն ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարը թմրամիջոցների մաքսանենգության դեմ պայքարի բարձրագույն պարգև է շնորհել Իրանին: ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչը և խորհրդակցության մասնակից երկրները հավանություն են տվել Իրանի գործադրած մեծ ջանքերին այդ բնագավառում:

***Իրանը Աֆղանստանի խոշորագույն առևտրական գործընկերն է**, հաղորդում է «Իրանի ձայն» ռադիոկայանը: 1992 թ. երկու երկրների միջև առևտրական շրջանառության ծավալը կազմել էր 400 մլն դոլար, իսկ 1993 թ.՝ 700 մլն: Նկատի ունենալով նոր հնարավորությունները, այս տարի գումարն էլ ավելի մեծ կլինի:*

ԵՐԵՎԱՆ

Մետրո. Հեղեղման վտանգ չի սպառնում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Վերջին ժամանակներս մետրոպոլիտենով երթևեկողներին անհանգստություն է պատճառում այն փաստը, որ էլեկտրաէներգիայի հոսանքի անջատման դեպքում կայարանների և թունելների ստորգետնյա ջրերով հեղեղվելու վտանգ կարող է լինել: Այս մասին հարցադրումներ եղան նաև մամուլում: Համանման խառնաշփոթի դեպքում նման հետևանքներից զերծ մնալու միջոցներին ծանոթանալու խնդրանքով դիմեցինք մետրոպոլիտենի վարչության փոխպետին Վ. Մարտիրոսյանին: Վերջինս տեղեկացրեց, որ այդ նպատակով գործում են էլեկտրահոսանքի ավտոնոմ կայանքներ, որոնցով սնվում են ինչպես ստորգետնյա, այնպես էլ վերգետնյա ջրերը արտամղող պոմպերը: Դրանցից որևէ մեկի փչացման կամ խափանման դեպքում օգտվում են մյուսից: Այնպես որ հեղեղման վտանգը նվազագույնի է հասցված:

Էլեկտրաէներգիայի արտակարգ ռեժիմ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՆՖՈՐՄ: Այսօրվանից Թբիլիսին երկու շաբաթով անցնում է էլեկտրաէներգիայի սպառման արտակարգ ռեժիմի: Ինչպես հաղորդեց Վրաստանի դեպարտամենտի փոխնախագահ Լևան [illegible], ներկայումս Վրաստանը օրական ստանում է 7-8 մլն կվտ ժամ, նախատեսված 12.5-13 մլն կվտ ժամի փոխարեն: [illegible] ասելով, Հայաստանը օրական ստանում է 2.5 մլն կվտ ժամ, մեր զուգ: Ընդ որում Թուրքմենստանը կվերսկսի գազի մատակարարումը լրիվ ծավալով, ինչը Վրաստանի և Հայաստանի համատեղ ջանքերի արդյունք է:

Եղանակը Հայաստանում

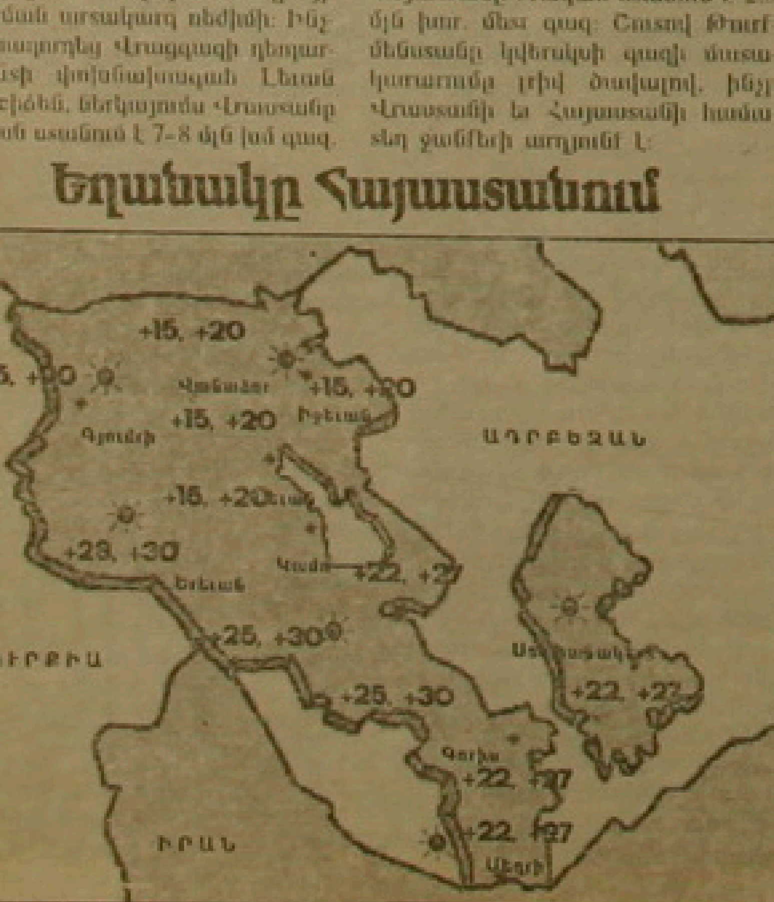

ՏԱՐԱԾՔ

«Ազատությունը» գալու է Չեխիայից

ՊՐԱՀԱ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը հայտարարություն է արել այն մասին, որ ինքն ընդունում է Չեխիայի նախագահի առաջարկը՝ «Ազատություն» և «Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանների կենտրոնակայանները Պրահա տեղափոխելու մասին: Այդ նպատակով Չեխիան պատրաստվում է հատկացնել խորհրդարանի նախկին շենքը: Ներկա կենտրոնակայանները գտնվում են Մյունխենում: Քլինթոնը շնորհակալություն է հայտնել Վացլավ Հավելին նման «շռայլ առաջարկի» համար:

Թբիլիսիում կարելի է Կալաշնիկովի ինքնաձիգ գնել

ԹԲԻԼԻՍԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թբիլիսիի «սև շուկայում» կարելի է 100 դոլլարով Կալաշնիկովի ինքնաձիգ գնել: Դեռ վերջերս Վրաստանում ինքնաձիգն արժեր 2 մլն ռուբլի: Զենքի գների կտրուկ անկումը, ըստ երևույթին բացատրվում է զենքի մասին օրենքի ընդունմամբ, որի համաձայն, հուլիսի 15-ից սկսած բնակչությունից առգրավվելու է չգրանցված զենքը, իսկ դրա տերերը քրեական պատիժ են կրելու:

Հարուստները լաց չեն լինում

ՍՏՈՔՀՈԼՄ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՓԱՍՏ: Արևմտյան պարբերականները հրապարակել են աշխարհի ամենահարուստ ընտանիքների ցանկը: Առջևում հանրախանութների մեծ համակարգի տեր ամերիկացի Դեն Ուոլթոնի ընտանիքն է, որի կարողությունը գնահատվում է գրեթե 24 մլրդ դոլլար: Երկրորդ տեղում Մարսերի ընտանիքն է, որ մեծ գումարներ է կուտակել իր շոկոլադահրուշակեղենային կայսրությունում, մոտ 10 մլրդ դոլլար: Ընդհանուր առմամբ, աշխարհում 358 միլիարդատեր կա, որոնց կարողությունը գնահատվում է դոլլարով:

ԱՇԽԱՐՀ

Աղենն ընկավ. Ղեկավարները գիշերը լքեցին քաղաքը

ԿԱՀԻՐԵ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: BBC Հյուսիսային Եմենի կառավարության կողմնակից զորքերը 10 շաբաթ տևած ռազմական գործողություններից հետո այսօր երեկ գրավեցին հարավի գլխավոր քաղաք Աղենի արվարձանների և թաղամասերի մեծ մասը: Եգիպտոսի մայրաքաղաքում ստացված հաղորդումների համաձայն, հյուսիսցիները պաշարված քաղաքի բնակիչներին բաժանում են դեղեր, ջուր, վիրավորներին տանում հիվանդանոցներ: Դրա հետ մեկտեղ, հյուսիսցիների բանակը շարունակում է քաղաքի չգրավված թաղամասերի հրետակոծությունը: Երեկ զոհվել է առնվազն 20 մարդ, մոտ 50 աղենցիներ վիրավորվել են ռմբակոծություններից: Սանայի ռադիոն հաղորդեց, որ քաղաքը փաստորեն ընկել է, թեև այնտեղ դեռ կան դիմադրության «գրպաններ»: Դեռ երեկ Աղենի կենտրոնում եղած Հարավային Եմենի ղեկավարներն այս գիշեր լքել են Հարավային Եմենի մայրաքաղաքը, և ինքնաթիռով հեռացել անհայտ ուղղությամբ: Ինչպես այստեղ հայտնի դարձավ, քաղաքից հեռացածների թվում են ինքնակոչ Եմենի Ժողովրդական Հանրապետության Նախագահական խորհրդի փոխնախագահ Աբդել Ռահման Ալ Ջիֆրին և պաշտպանության նախարար Հեյթամ Քասեմ Թահարը:

Մյուս կողմից, Նյու Յորքում այսօր ՄԱԿ-ի բանագնաց Լախդար Իբրահիմիի միջնորդությամբ հարավցիների և հյուսիսցիների ներկայացուցիչները բանակցություններ են վարում Աղենում մնացած ղեկավարների ճակատագրի շուրջ:

ՎՐԱՑ-ԱԲԽԱԶԱԿԱՆ

Կողմերի դիրքորոշումները ներհակ են

ՍՈՉԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աբխազիային օժտել առավելագույն իրավունքներով, բայց միացյալ վրացական պետության շրջանակներում. այսպիսին է վրացական կողմի դիրքորոշումը այսօր Սոչիում սկսված բանակցություններում, որը ներկայացրին վրացական պատվիրակության անդամները: Նախորդ օրվա աբխազական կողմի դիրքորոշումը այսպես էր ձևակերպել Աբխազիայի լրատվության և մամուլի նախարարությունը. հանուն Վրաստանի հետ բարիդրացիական հարաբերությունների, բայց ոչ միասնական պետության շրջանակներում: Այսպիսով, ակներև է, որ աբխազական կողմը Սոչիի բանակցություններում հաստատակամ է հասնել իր հանրապետության անկախության ճանաչմանը: «Նախկին Աբխազիայի կարգավիճակի հարցը լուծելը, պետք է կատարել այն ամենը, ինչի շուրջը պայմանավորվել ենք ավելի վաղ», հայտարարել է վրացական պատվիրակության ղեկավար Ջաբա Իոսելիանին: Նրա կարծիքով, վրաց-աբխազական նախկին համաձայնագրերի հիմնական դրույթները մինչև այժմ չեն կատարված, կրակը չի դադարեցված, իսկ փախստականները հնարավորություն չունեն վերադառնալ Աբխազիա:

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՄ

Կոմիտասի պող. քարե շենքում գտնվող 3 սենյականոց բնակարանս, 2 և 1-ի (կամ 2-ի) հետ:
Զանգահարել՝ 25.01.59

Լույս է տեսել Հայաստանի ձեռնարկությունների մասին տեղեկություններով
ԳԻՆԴ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ
հերթական թողարկումը:
Ցանկացողներին տեղեկագիրը կուղարկվի իրենց նշված հասցեով:
Զանգահարել
58 13 51, 58 91 67, 56 69 75

ARMENTRUST

Կանոնադրական հիմնադրամ՝ 100 000 000 (հարյուր միլիոն) դրամ

Պետական թույլտվություն (լիցենզիա)՝ N 0003 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Թողարկման ազդագիր՝ FS-0005 տրված ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից

Բանկ՝ Վերակառուցման և Զարգացման Բաժնետիրական Բանկ

ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերության

ֆիքսված դիվիդենդներով բաժնետոմսերի
սերտիֆիկատների
վաճառքը դրամով և արժույթով
սկսվում է

սույն թվի հուլիսի 4-ից

աշխատանքային ժամեր՝ 10.00-17.00
հանգստյան օր՝ կիրակի

ԵՐԵՎԱՆ
ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ 27
(Սայաթ Նովա և Նալբանդյան խաչմերուկ)
հեռ. 58 67 18
58 67 19

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան 23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 10 000. Պատվեր 1798. Ստորագրված է տպագրության՝ 7. 07. 1994 Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@